

III

(Inne akty)

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA nr 269/21/COL

z dnia 1 grudnia 2021 r.

wprowadzająca zmienione wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2022–2027 [2022/1047]

URZĄD NADZORU EFTA („ESA”),

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym („Porozumienie EOG”), w szczególności jego art. 61–63 oraz protokół 26 do tego porozumienia,

uwzględniając Porozumienie pomiędzy państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości („porozumienie o nadzorze i Trybunale”), w szczególności jego art. 24 oraz art. 5 ust. 2 lit. b),

uwzględniając protokół 3 do porozumienia o nadzorze i Trybunale („protokół 3”), w szczególności jego część I art. 1 ust. 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

Zgodnie z art. 24 porozumienia o nadzorze i Trybunale ESA wprowadza w życie postanowienia Porozumienia EOG dotyczące pomocy państwa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 lit. b) porozumienia o nadzorze i Trybunale ESA wydaje zawiadomienia oraz wskazówki w kwestiach objętych Porozumieniem EOG, jeśli porozumienie to lub porozumienie o nadzorze i Trybunale wyraźnie tak stanowi lub jeśli ESA uznaje to za konieczne.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 w części I Protokołu 3 do porozumienia o nadzorze i trybunale, ESA stale bada wszystkie systemy pomocy istniejące w państwach EFTA i proponuje im stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie Porozumienia EOG,

W dniu 19 kwietnia 2021 r. Komisja Europejska („Komisja”) przyjęła zmienione wytyczne UE w sprawie pomocy regionalnej ⁽¹⁾,

Wytyczne te mają również znaczenie dla Europejskiego Obszaru Gospodarczego.

Należy zapewnić jednolite stosowanie zasad EOG w zakresie pomocy państwa na całym Europejskim Obszarze Gospodarczym zgodnie z celem jednorodności określonym w art. 1 Porozumienia EOG.

Zgodnie z pkt II części „OGÓLNE” znajdującej się na stronie 11 załącznika XV do Porozumienia EOG ESA przyjmuje, po konsultacji z Komisją, akty prawne odpowiadające tym, które przyjęła Komisja Europejska,

po konsultacji z Komisją Europejską,

⁽¹⁾ Opublikowany w Dz.U. C 153 z 29.4.2021, s. 1.

po konsultacji z państwami EFTA,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Przepisy merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa zmienia się przez zastąpienie załącznika do Wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa, ze skutkiem od daty przyjęcia niniejszej decyzji. Zmienione wytyczne są załączone do niniejszej decyzji i stanowią jej integralną część.

Artykuł 2

Obowiązujące Wytyczne w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2021 zastępuje się ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2022 r.

Artykuł 3

Jedynie wersja niniejszej decyzji w języku angielskim jest autentyczna.

Sporządzono w Brukseli dnia 1 grudnia 2021 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Bente ANGELL-HANSEN
Przewodnicząca
Odpowiedzialny członek Kolegium

Högni S. KRISTJÁNSSON
Członek Kolegium

Stefan BARRIGA
Członek Kolegium

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
Zatwierdzająca jako dyrektor
ds. prawnych i wykonawczych

Wytyczne w sprawie regionalnej pomocy państwa *

Spis treści

	<i>Strona</i>
1. Wprowadzenie	83
2. Zakres i definicje	85
2.1. Zakres pomocy regionalnej	85
2.2. Definicje	86
3. Pomoc regionalna podlegająca zgłoszeniu	89
4. Koszty kwalifikowalne	89
4.1. Pomoc inwestycyjna	89
4.1.1. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów inwestycji	90
4.1.2. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów wynagrodzenia	91
4.2. Pomoc operacyjna	91
5. Ocena zgodności pomocy regionalnej z rynkiem wewnętrznym	91
5.1. Wkład w rozwój regionalny i spójność terytorialną	92
5.1.1. Programy pomocy inwestycyjnej	92
5.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu	93
5.1.3. Programy pomocy operacyjnej	94
5.2. Efekt zachęty	94
5.2.1. Pomoc inwestycyjna	94
5.2.2. Programy pomocy operacyjnej	96
5.3. Potrzeba interwencji państwa	96
5.4. Odpowiedniość pomocy regionalnej	96
5.4.1. Odpowiedniość różnych instrumentów polityki	97
5.4.2. Odpowiedniość różnych instrumentów pomocy	97
5.5. Proporcjonalność kwoty pomocy (pomoc ograniczona do niezbędnego minimum)	97
5.5.1. Pomoc inwestycyjna	97
5.5.2. Programy pomocy operacyjnej	99
5.6. Unikanie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową	99
5.6.1. Uwagi ogólne	99
5.6.2. Wyraźne negatywne skutki dla konkurencji i wymiany handlowej	100
5.6.3. Programy pomocy inwestycyjnej	101
5.6.4. Indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu	102
5.6.5. Programy pomocy operacyjnej	103
5.7. Przejrzystość	103
6. Ocena	104

(*) Niniejsze wytyczne odpowiadają wytycznym Komisji Europejskiej w sprawie regionalnej pomocy państwa (Dz.U. C 153 z 29.4.2021, s. 1). Wytyczne Komisji nie stanowią instrumentów ustawodawczych i w związku z tym Wspólny Komitet EOG nie musi ich uwzględniać w Porozumieniu EOG.

7.	Mapy pomocy regionalnej	105
7.1.	Odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą regionalną	106
7.2.	Odstępstwo na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a)	106
7.3.	Odstępstwo na podstawie art. 61 ust. 3 lit. c).....	107
7.3.1.	Wstępnie określone obszary „c”	107
7.3.2.	Nieokreślone z góry obszary „c”	108
7.4.	Maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej	109
7.4.1.	Maksymalne poziomy intensywności pomocy na obszarach „a”	109
7.4.2.	Maksymalne poziomy intensywności pomocy na obszarach „c”	110
7.4.3.	Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla MŚP.	110
7.4.4.	Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla terytoriów wybranych do objęcia wsparciem z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ()	110
7.4.5.	Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla regionów, w których ubywa ludności	110
7.5.	Zgłoszenie i ocena map pomocy regionalnej	110
7.6.	Zmiany	111
7.6.1.	Rezerwa odsetka ludności	111
7.6.2.	Przegląd śródkresowy	111
8.	Zmiana wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020	111
9.	Zastosowanie zasad dotyczących pomocy regionalnej	112
10.	Sprawozdawczość i monitorowanie	112
11.	Przegląd	112

1. WPROWADZENIE

1. Na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG Urząd Nadzoru EFTA („ESA”) może uznać za zgodne z funkcjonowaniem Porozumienia EOG następujące rodzaje pomocy państwa:

- a) pomoc państwa przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski, lub regionów, w których występuje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia; oraz
- b) pomoc państwa przeznaczoną na ułatwianie rozwoju niektórych regionów gospodarczych Europejskiego Obszaru Gospodarczego („EOG”) ⁽¹⁾.

Te rodzaje pomocy państwa znane są jako pomoc regionalna.

2. W niniejszych wytycznych określono warunki, na których pomoc regionalną można uznać za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. Ponadto ustalono w nich kryteria określania obszarów spełniających warunki zgodności ustanowione w art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG.

3. Głównym celem kontroli pomocy państwa w obszarze pomocy regionalnej jest zapewnienie, aby pomoc mająca przyczynić się do rozwoju regionalnego i spójności terytorialnej ⁽²⁾ nie wpływała niekorzystnie na warunki wymiany handlowej między państwami EOG w nadmiernym zakresie ⁽³⁾. W szczególności celem kontroli jest uniknięcie sytuacji, w której państwa EOG prześcigałyby się w przyznawaniu dotacji, co może mieć miejsce, gdy próbują one przyciągnąć przedsiębiorstwa do obszarów EOG objętych pomocą lub je na nich zatrzymać; kontrola ta ma także służyć ograniczeniu wpływu pomocy regionalnej na wymianę handlową i konkurencję do niezbędnego minimum.

4. Cel, jakim jest przyczynianie się do rozwoju regionalnego i spójności terytorialnej, odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy, takich jak pomoc na badania, rozwój i innowacje, pomoc na zatrudnienie, na szkolenia, energetykę lub na ochronę środowiska, przed którymi stawia się inne cele rozwoju gospodarczego zgodnie z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG. W pewnych okolicznościach w odniesieniu do tych innych rodzajów pomocy dozwolone mogą być wyższe poziomy intensywności pomocy, kiedy pomoc jest przyznawana przedsiębiorstwom z siedzibą na obszarach objętych pomocą w uznaniu napotykanym przez nie określonych trudności ⁽⁴⁾.

5. Pomoc regionalna może być skuteczna jedynie wówczas, gdy jest stosowana oszczędnie i proporcjonalnie oraz skupia się na obszarach objętych pomocą w EOG ⁽⁵⁾. W szczególności dopuszczalne pułapy pomocy winny odzwierciedlać skalę problemów mających wpływ na rozwój przedmiotowych obszarów. Korzyści z pomocy pod względem rozwoju obszaru objętego pomocą muszą przeważać nad zakłóceniem konkurencji i wymiany handlowej, które może z niej wynikać ⁽⁶⁾. Znaczenie przykładane do pozytywnych skutków osiągniętych dzięki pomocy może zmieniać się w zależności od rodzaju odstępstwa na podstawie art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG, co oznacza, że większe zakłócenia konkurencji dopuszczają się na najmniej uprzywilejowanych obszarach objętych postanowieniami art. 61 ust. 3 lit. a) niż w przypadku tych podlegających art. 61 ust. 3 lit. c) ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG, zwane zazwyczaj obszarami „a”, są zwykle tymi, które znajdują się w najbardziej niekorzystnym położeniu w EOG pod względem rozwoju gospodarczego. Obszary kwalifikujące się do pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, zwane zazwyczaj obszarami „c”, także znajdują się w niekorzystnym położeniu, lecz w mniejszym stopniu. Ze względu na względnie wysokie PKB na mieszkańca w państwach EOG-EFTA żaden region w tych państwach nie kwalifikuje się obecnie do odstępstwa na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG.

⁽²⁾ [...]

⁽³⁾ Niniejsze wytyczne dotyczą pomocy przyznanej w EOG przez państwa EOG-EFTA, tj. Islandię, Liechtenstein i Norwegię. W odniesieniach do „państw członkowskich” ESA uwzględnia terytorium Irlandii Północnej zgodnie z ustaleniami zawartymi w „Protokole w sprawie Irlandii/Irlandii Północnej” załączonym do Umowy o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej.

⁽⁴⁾ Dodatki regionalne do pomocy przyznawanej w takich celach nie są zatem uważane za pomoc regionalną.

⁽⁵⁾ Państwa EOG-EFTA mogą określić te obszary w mapie pomocy regionalnej, kierując się warunkami podanymi w sekcji 7.

⁽⁶⁾ Zob. wyrok z dnia 17 września 1980 r., Philip Morris Holland BV/Komisja Wspólnot Europejskich, sprawa 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, pkt 17, oraz wyrok z dnia 14 stycznia 1997 r., Hiszpania/Komisja, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, pkt 20.

⁽⁷⁾ Zob. wyrok z dnia 12 grudnia 1996 r., AIUFFASS i AKT/Komisja, T-380/94, ECLI:EU:T:1996:195, pkt 54.

6. Ponadto pomoc regionalna może skutecznie wspierać lub ułatwiać rozwój gospodarczy obszarów objętych pomocą tylko wówczas, gdy przyznaje się ją w celu pobudzenia do dodatkowych inwestycji lub aktywności gospodarczej na tych obszarach. W niektórych, bardzo ograniczonych i właściwie określonych przypadkach problemy z przyciągnięciem działalności gospodarczej na te obszary lub utrzymaniem jej na tych obszarach mogą być na tyle poważne lub trwałe, że pomoc inwestycyjna może nie wystarczyć do umożliwienia rozwoju danego obszaru. W takiej sytuacji regionalną pomoc inwestycyjną można uzupełnić regionalną pomocą operacyjną.

7. W 2019 r. Komisja Europejska („Komisja”) przeprowadziła ocenę ram pomocy regionalnej, aby ustalić, czy wytyczne w sprawie pomocy regionalnej są nadal adekwatne do potrzeb. Wyniki ⁽⁸⁾ wykazały, że choć przyjęte przepisy zasadniczo dobrze spełniają swoją funkcję, należy wprowadzić w nich pewne udoskonalenia, aby odzwierciedlić zmiany gospodarcze. Ponadto przy ocenie wpływu pomocy regionalnej Komisja może wziąć pod uwagę takie dokumenty, jak: „Europejski Zielony Ład” ⁽⁹⁾, „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” ⁽¹⁰⁾ oraz „Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy” ⁽¹¹⁾, co wymaga wprowadzenia pewnych zmian we wspomnianych przepisach. W tym kontekście obecnie poddaje się rewizji także inne zasady pomocy państwa, a Komisja zwraca szczególną uwagę na zakres każdego zbioru wytycznych tematycznych oraz na możliwości ewentualnego łączenia różnych rodzajów pomocy na tę samą inwestycję. Z tego względu wsparcie na inwestycje początkowe na rzecz nowych przyjaznych dla środowiska technologii, które przyczyniają się do dekarbonizacji procesów produkcji w przemyśle, w tym w sektorach energochłonnych, takich jak sektor żelaza i stali, można oceniać, w zależności od dokładnych cech takiego wsparcia, w szczególności na podstawie zasad pomocy państwa w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji lub zasad pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią. Pomoc regionalną można także łączyć z innymi rodzajami pomocy. Na przykład w przypadku tego samego projektu inwestycyjnego istnieje możliwość połączenia pomocy regionalnej ze wsparciem na podstawie zasad pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią, jeżeli dany projekt inwestycyjny wspomaga rozwój obszaru objętego pomocą, a jednocześnie na tyle podnosi poziom ochrony środowiska, że inwestycja lub jej część kwalifikuje się do objęcia wsparciem na podstawie obydwu zbiorów zasad tematycznych, a zgodność z przepisami zawartymi w tych dwóch zbiorach zasad jest zapewniona. W ten sposób państwa EOG mogą zachęcać do osiągnięcia obu celów w optymalny sposób, unikając przy tym nadmiernej rekompensaty. [...] ⁽¹²⁾.

7a. ESA zauważa, że niektóre instrumenty polityczne i przepisy prawne, do których odnosi się Komisja, nie mogą zostać włączone do Porozumienia EOG. Biorąc pod uwagę szczególne przepisy prawne w państwach EOG-EFTA, w celu zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o pomocy państwa i jednolitych warunków konkurencji w całym EOG, przy ocenie zgodności pomocy państwa z funkcjonowaniem Porozumienia EOG * ESA będzie jednak stosować zasadniczo te same zasady, jak te sformułowane w wytycznych Komisji. Niniejsze wytyczne zawierają odniesienia do prawodawstwa Unii Europejskiej i dokumentów programowych zawartych w wytycznych Komisji **. Nie oznacza to, że państwa EOG-EFTA są zobowiązane do przestrzegania przepisów, które nie zostały wdrożone do Porozumienia EOG.

⁽⁸⁾ Zob. dokument roboczy służb Komisji dotyczący wyników oceny adekwatności z dnia 30 października 2020 r. – SWD(2020) 257 final.

⁽⁹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 11 grudnia 2019 r. – COM(2019) 640 final.

⁽¹⁰⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 10 marca 2020 r. – COM(2020) 102 final.

⁽¹¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 19 lutego 2020 r. – COM(2020) 67 final.

⁽¹²⁾ [...].

^(*) Na podstawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Fundusz na rzecz Sprawiedliwej Transformacji – (COM(2020)22 final) Komisja uwzględniła również w swoich wytycznych przepisy szczegółowe mające na celu ułatwienie wsparcia w ramach Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji („FST”) zgodnie z zasadami spójności. Przepisy te nie zostały uwzględnione w niniejszych wytycznych, ponieważ w momencie ich przyjęcia nie było wystarczająco jasne, w jaki sposób FST będzie rozpatrywany w celu określenia warunków w kontekście Porozumienia EOG. W zależności od rozwoju sytuacji ESA może rozważyć zmianę niniejszych wytycznych w odniesieniu do tych i innych kwestii.

^(**) Niektóre fragmenty tekstu zostały jednak skreślone w porównaniu z wytycznymi Komisji. Skreślenia te obejmują fragmenty odnoszące się do instrumentów prawnych i przepisów, które nie są częścią Porozumienia EOG lub nie mają w nim odpowiednika, oraz fragmenty, w przypadku których – jak wspomniano w poprzednim przypisie – nie jest dostatecznie jasne, jakie będą skutki wspomnianego instrumentu prawnego w kontekście Porozumienia EOG. W miejscach gdzie fragment tekstu został skreślony, zastąpiono go symbolem [...].

8. W odpowiedzi na zakłócenia gospodarcze wywołane pandemią COVID-19 Komisja ustanowiła ukierunkowane instrumenty, takie jak tymczasowe ramy środków pomocy państwa⁽¹³⁾. Skutki pandemii na niektórych obszarach mogą być bardziej długotrwałe niż na innych. Obecnie jest zbyt wcześnie, aby przewidzieć średnio- i długoterminowe skutki pandemii oraz aby wskazać obszary, które będą nią szczególnie silnie dotknięte. ESA planuje zatem przeprowadzenie w 2023 r. przeglądu śródkresowego map pomocy regionalnej, w którym uwzględni najnowsze dostępne dane statystyczne.

2. ZAKRES I DEFINICJE

2.1. Zakres pomocy regionalnej

9. Warunki zgodności określone w niniejszych wytycznych mają zastosowanie zarówno do podlegających zgłoszeniu programów pomocy regionalnej, jak i do podlegającej zgłoszeniu pomocy indywidualnej.

10. Niniejsze wytyczne nie obejmują pomocy państwa przyznawanej sektorowi żelaza i stali⁽¹⁴⁾, sektorowi węgla brunatnego⁽¹⁵⁾ i sektorowi węglowemu⁽¹⁶⁾.

11. ESA będzie stosować zasady określone w niniejszych wytycznych do pomocy regionalnej we wszystkich pozostałych sektorach działalności gospodarczej objętych zakresem Porozumienia EOG z wyjątkiem sektorów podlegających szczególnym zasadom pomocy państwa, w szczególności [...] ⁽¹⁷⁾ ⁽¹⁸⁾ sektora transportu ⁽¹⁹⁾, sektora sieci szerokopasmowych ⁽²⁰⁾ i sektora energetycznego ⁽²¹⁾, z wyłączeniem przypadków, gdy pomoc państwa przyznaje się w tych sektorach w ramach programu horyzontalnej regionalnej pomocy operacyjnej.

12. ESA stosuje zasady ustanowione w niniejszych wytycznych do przetwarzania produktów rolnych na produkty nierolne i do wprowadzania ich do obrotu ⁽²²⁾.

13. Ograniczenia regionalne pod względem inwestycji lub utrzymania działalności gospodarczej na obszarach objętych pomocą mają zwykle większy wpływ na kondycję małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) niż dużych przedsiębiorstw. Po pierwsze, duże przedsiębiorstwa mogą łatwiej uzyskać kapitał i pożyczki na rynkach światowych i nie stykają się w tak dużym stopniu z koniecznością korzystania z bardziej ograniczonej oferty usług finansowych na obszarach objętych pomocą. Po drugie, inwestycje dokonywane przez duże przedsiębiorstwa mogą prowadzić do korzyści skali, które redukują koszty początkowe specyficzne dla danej lokalizacji i pod wieloma względami nie są związane z obszarem, w którym dokonywana jest inwestycja. Po trzecie, duże przedsiębiorstwa planujące inwestycje zwykle dysponują znaczną siłą przetargową wobec władz, co może prowadzić do przyznania pomocy bez należytego uzasadnienia. Ponadto istnieje prawdopodobieństwo, że duże przedsiębiorstwa są liczącymi się uczestnikami danego rynku, wskutek czego inwestycja, na którą przyznano pomoc, może zakłócić konkurencję i wymianę handlową na rynku wewnętrznym.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 91 I z 20.3.2020, s. 1.

⁽¹⁴⁾ Zgodnie z definicją zawartą w załączniku VI.

⁽¹⁵⁾ „Węgiel brunatny” obejmuje nisko uwęglony węgiel „C” lub ortolignit i nisko uwęglony węgiel „B” lub metalignit w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ.

⁽¹⁶⁾ „Węgiel” oznacza wysokiej, średniej i niskiej klasy węgiel kategorii A i B w rozumieniu międzynarodowej klasyfikacji ustanowionej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ i sprecyzowanej w decyzji Rady z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa ułatwiającej zamykanie niekonkurencyjnych kopalń węgla (Dz.U. L 336 z 21.12.2010, s. 24).

⁽¹⁷⁾ [...].

⁽¹⁸⁾ [...].

⁽¹⁹⁾ Transport oznacza transport pasażerski powietrzny, morski, drogowy, kolejowy i wodny śródlądowy albo towarowy transport zarobkowy. Infrastruktura transportowa objęta szczególnymi wytycznymi, np. porty lotnicze, jest również wyłączona z niniejszych wytycznych (zob. Wytyczne dotyczące pomocy państwa na rzecz portów lotniczych i przedsiębiorstw lotniczych (Dz.U. L 318 z 24.11.2016, s. 17 oraz Suplement EOG nr 66 z 24.11.2016, s. 1)).

⁽²⁰⁾ Wytyczne UE w sprawie stosowania reguł pomocy państwa w odniesieniu do szybkiej budowy/rozbudowy sieci szerokopasmowych (Dz.U. L 135 z 8.5.2014, s. 49 oraz Suplement EOG nr 27 z 8.5.2014, s. 1).

⁽²¹⁾ ESA będzie oceniać zgodność pomocy państwa na rzecz sektora energetycznego na podstawie Wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020 (Dz.U. L 131 z 28.5.2015, s. 1 oraz Suplement EOG nr 30 z 28.5.2015, s. 1).

⁽²²⁾ [...].

14. Pomoc regionalna na rzecz dużych przedsiębiorstw przeznaczona na ich inwestycje prawdopodobnie nie wywoła efektu zachęty, nie może więc, co do zasady, zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG na podstawie art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG, chyba że jest to pomoc przyznana na inwestycję początkową, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą na tych obszarach „c” zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszych wytycznych. [...] ⁽²³⁾ ⁽²⁴⁾.

15. Pomoc regionalna mająca na celu ograniczenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa stanowi pomoc operacyjną. Pomoc operacyjną można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym tylko wówczas, gdy można wykazać, że jest ona konieczna do rozwoju danego obszaru, na przykład jeżeli jej celem jest ograniczenie pewnych specyficznych trudności napotykanym przez MŚP na obszarach znajdujących się w najbardziej niekorzystnym położeniu (zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG), jeżeli pomoc ta rekompensuje dodatkowe koszty ponoszone w ramach prowadzenia działalności gospodarczej w regionach najbardziej oddalonych albo jeżeli zapobiega wyludnianiu lub ogranicza wyludnienie na obszarach słabo i bardzo słabo zaludnionych.

16. Niniejsze wytyczne nie obejmują pomocy operacyjnej przyznawanej przedsiębiorstwom, których główna działalność wchodzi w zakres sekcji K „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa” w statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 ⁽²⁵⁾, lub przedsiębiorstwom, które prowadzą działalność w ramach grupy przedsiębiorstw i których główna działalność wchodzi w zakres klas 70.10 „Działalność firm centralnych (head office)” lub 70.22 „Doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, pozostałe” NACE Rev. 2.

17. Pomocy regionalnej nie można również przyznawać przedsiębiorstwom znajdującym się w trudnej sytuacji zgodnie z definicją do celów niniejszych wytycznych zawartą w Wytycznych dotyczących pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji ⁽²⁶⁾.

18. Przy ocenie pomocy regionalnej przyznanej przedsiębiorstwu, którego dotyczy nieuregulowany nakaz odzyskania środków wynikający z wcześniejszej decyzji ESA uznającej pomoc za niezgodną z prawem i funkcjonowaniem Porozumienia EOG, ESA uwzględni kwotę pomocy nadal pozostającą do odzyskania ⁽²⁷⁾.

2.2. Definicje

19. Do celów niniejszych wytycznych stosuje się następujące definicje:

- 1) „obszary »a«” oznaczają obszary określone w mapie pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG, a „obszary »c«” oznaczają obszary określone w mapie pomocy regionalnej zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG;
- 2) „pomoc *ad hoc*” oznacza pomoc przyznawaną poza programem pomocy;
- 3) „dostosowana kwota pomocy” oznacza maksymalną dopuszczalną kwotę pomocy na duże projekty inwestycyjne, obliczaną według następującego wzoru:

$$3.1. \text{ dostosowana kwota pomocy} = R \times (A + 0,50 \times B + 0,34 \times C)$$

3.2. gdzie: R to maksymalna intensywność pomocy obowiązująca na danym obszarze, z wyłączeniem zwiększonej intensywności pomocy dla MŚP; A to część kosztów kwalifikowalnych wynosząca 50 mln EUR, B to część kosztów kwalifikowalnych między 50 mln EUR a 100 mln EUR, a C to część kosztów kwalifikowalnych powyżej 100 mln EUR;

⁽²³⁾ [...].

⁽²⁴⁾ [...].

⁽²⁵⁾ NACE to skrót od francuskiego tytułu „Nomenclature générale des Activités économiques dans les Communautés Européennes” (statystyczna klasyfikacja działalności gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej). NACE stosuje się do statystycznej kwalifikacji działalności gospodarczej w UE. Zob. rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). Rozporządzenie zostało włączone do załącznika XXI do Porozumienia EOG decyzją Wspólnego Komitetu EOG nr 61/2007 (Dz.U. L 266 z 11.10.2007, s. 25, oraz Suplement EOG nr 48 z 11.10.2007, s. 18).

⁽²⁶⁾ Wytyczne dotyczące pomocy państwa na ratowanie i restrukturyzację przedsiębiorstw niefinansowych znajdujących się w trudnej sytuacji (Dz.U. L 271 z 16.10.2015, s. 35, oraz Suplement EOG nr 62 z 15.10.2015, s. 1). Jak wyjaśniono w pkt 23 tych wytycznych, ponieważ samo dalsze istnienie przedsiębiorstwa znajdującego się w trudniejszej sytuacji jest niepewne, takiego przedsiębiorstwa nie można uznać za odpowiednie narzędzie służące celom polityki publicznej aż do czasu zapewnienia jego rentowności.

⁽²⁷⁾ Zob. wyrok z dnia 13 września 1995 r. w sprawach połączonych: T-244/93 i T-486/93, TWD Textilwerke Deggendorf GmbH/Komisja Wspólnot Europejskich, ECLI:EU:T:1995:160, pkt 56, oraz komunikat Urzędu Nadzoru EFTA w sprawie odzyskania pomocy państwa niezgodnej z prawem i z funkcjonowaniem Porozumienia EOG (Dz.U. L 105 z 21.4.2011, s. 32 oraz Suplement EOG nr 23 z 21.4.2011, s. 1).

- 4) „intensywność pomocy” oznacza ekwiwalent dotacji brutto wyrażony jako odsetek kosztów kwalifikowalnych;
- 5) „obszar objęty pomocą” oznacza obszar „a” albo obszar „c”;
- 6) „zakończenie inwestycji” oznacza moment, w którym organy krajowe uznają inwestycję za zakończoną lub w którym upływają trzy lata od rozpoczęcia prac, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
- 7) „data przyznania pomocy” oznacza dzień, w którym beneficjent pomocy uzyskał prawo do otrzymania pomocy zgodnie z obowiązującym krajowym systemem prawnym;
- 8) „UE-27” oznacza wszystkie 27 państw członkowskich (z wyłączeniem Irlandii Północnej) *;
 - 8a) „państwa EOG” oznaczają UE-27 i państwa EOG-EFTA;
 - 8b) „państwa EOG-EFTA” oznaczają Islandię, Liechtenstein i Norwegię;
- 9) „plan oceny” oznacza dokument obejmujący co najmniej jeden program pomocy i zawierający przynajmniej następujące minimalne elementy: cele, które będą podlegały ocenie; pytania służące ocenie, wskaźniki rezultatu, przewidywaną metodę przeprowadzania oceny, wymogi w zakresie gromadzenia danych, proponowany harmonogram oceny, w tym termin przedłożenia okresowego i końcowego sprawozdania z oceny, opis niezależnego podmiotu przeprowadzającego ocenę lub opis kryteriów wyboru takiego podmiotu oraz procedury zapewniające publiczne udostępnienie oceny;
- 10) „ekwiwalent dotacji brutto” oznacza zdyskontowaną kwotę pomocy równoważną temu, ile by ona wyniosła, gdyby została udzielona beneficjentowi pomocy w formie dotacji, przed potrąceniem podatku lub innych opłat, obliczoną na dzień przyznania pomocy lub w momencie zgłoszenia pomocy ESA, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpiło wcześniej, na podstawie referencyjnej stopy procentowej obowiązującej w tym dniu;
- 11) „program horyzontalnej regionalnej pomocy operacyjnej” oznacza działanie, na podstawie którego, bez dalszych środków wdrażających, można udzielić indywidualnej pomocy operacyjnej na rzecz przedsiębiorstw określonych w akcie w sposób ogólny i abstrakcyjny. Do celów niniejszej definicji sektorowy program pomocy nie może zostać uznany za program horyzontalnej regionalnej pomocy operacyjnej;
- 12) „pomoc indywidualna” oznacza pomoc *ad hoc* lub pomoc podlegającą wymogowi zgłoszenia przyznawaną beneficjentom indywidualnym na podstawie programu pomocy;
- 13) „inwestycja początkowa” oznacza:
 - a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związane z co najmniej jednym z poniższych:
 - utworzeniem nowego zakładu,
 - zwiększeniem zdolności produkcyjnej istniejącego zakładu,
 - dywersyfikacją produkcji zakładu na produkty ⁽²⁸⁾ dotąd niewytwarzane przez ten zakład, lub
 - zasadniczą zmianą całościowego procesu produkcji produktu lub produktów, których dotyczy inwestycja w ten zakład; lub
 - b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałyby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji początkowej.

Inwestycje odtworzeniowe nie stanowią zatem inwestycji początkowej;

- 14) „inwestycja początkowa, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą” oznacza:
 - a) inwestycję w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne związane z co najmniej jednym z poniższych:
 - utworzeniem nowego zakładu, lub
 - dywersyfikacją działalności zakładu, pod warunkiem że nowa działalność nie jest taka sama jak działalność poprzednio prowadzona w danym zakładzie ani podobna do takiej działalności, lub

(*) Zob. w tym kontekście również przypis 3.

⁽²⁸⁾ W kontekście niniejszych wytycznych pojęcie produktu obejmuje również usługi.

- b) nabycie aktywów należących do zakładu, który został zamknięty lub zostałby zamknięty, gdyby zakup nie nastąpił, pod warunkiem że nowa działalność, która ma być prowadzona z wykorzystaniem nabytych aktywów, nie jest taka sama jak działalność prowadzona w zakładzie przed nabyciem ani podobna do takiej działalności. Samo nabycie akcji lub udziałów przedsiębiorstwa nie stanowi inwestycji początkowej, która zapoczątkowuje nową działalność gospodarczą;
- 15) „wartości niematerialne i prawne” oznaczają aktywa nieposiadające postaci fizycznej ani finansowej, takie jak uprawnienia wynikające z patentu, licencji, know-how lub inna własność intelektualna;
- 16) „tworzenie miejsc pracy” oznacza wzrost netto liczby pracowników w danym zakładzie w porównaniu ze średnią z poprzednich 12 miesięcy; od liczby utworzonych miejsc pracy należy odjąć liczbę miejsc pracy zlikwidowanych w tym samym okresie, wyrażonych w rocznych jednostkach roboczych;
- 17) „duże przedsiębiorstwa” oznaczają przedsiębiorstwa, które nie spełniają warunków pozwalających na zakwalifikowanie ich jako MŚP zgodnie z pkt 28;
- 18) „duży projekt inwestycyjny” oznacza inwestycję początkową, której koszty kwalifikowalne przekraczają 50 mln EUR;
- 19) „maksymalna intensywność pomocy” oznacza intensywność pomocy odzwierciedloną w mapach pomocy regionalnej, określoną w podsekcji 7.4, w tym zwiększoną intensywność pomocy dla MŚP;
- 20) „liczba pracowników” oznacza liczbę rocznych jednostek roboczych, tj. liczbę pracowników zatrudnionych na pełnym etacie w ciągu jednego roku; pracowników zatrudnionych w niepełnym wymiarze godzin oraz zatrudnionych do pracy sezonowej uwzględnia się w ułamkach rocznych jednostek roboczych;
- 21) [...] ⁽²⁹⁾;
- 22) „pomoc operacyjna” oznacza pomoc mającą na celu zmniejszenie bieżących wydatków przedsiębiorstwa, w tym takich kategorii kosztów, jak koszty zatrudnienia, materiałów, usług obcych, komunikacji, energii, konserwacji, czynszu i administracji, ale z wyłączeniem kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli były one uwzględnione w ramach kosztów kwalifikowanych przy przyznawaniu regionalnej pomocy inwestycyjnej;
- 23) „mapa pomocy regionalnej” oznacza listę obszarów określonych przez państwo EOG-EFTA zgodnie z warunkami przedstawionymi w niniejszych wytycznych i zatwierdzonych przez ESA;
- 24) „przeniesienie” oznacza przeniesienie tej samej lub podobnej działalności lub jej części z zakładu na terenie jednej umawiającej się strony Porozumienia EOG (zakład pierwotny) do zakładu, w którym dokonuje się inwestycji objętej pomocą i który znajduje się na terenie innej umawiającej się strony Porozumienia EOG (zakład objęty pomocą). Przeniesienie występuje wówczas, gdy produkt w zakładzie pierwotnym i zakładzie objętym pomocą służy przynajmniej częściowo do tych samych celów oraz zaspokaja wymagania lub potrzeby tej samej kategorii klientów, a w jednym z pierwotnych zakładów beneficjenta pomocy w EOG nastąpiła likwidacja miejsc pracy związanych z taką samą lub podobną działalnością;
- 25) „taka sama lub podobna działalność” oznacza działalność w tej samej klasie (czterocyfrowy kod numeryczny) w statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2;
- 26) „sektorowy program pomocy” oznacza program obejmujący działalność wchodzącą w zakres mniej niż pięciu klas (czterocyfrowy kod numeryczny) w statystycznej klasyfikacji NACE Rev. 2;
- 27) „jednostkowy projekt inwestycyjny” oznacza każdą inwestycję początkową związaną z taką samą lub podobną działalnością rozpoczętą przez beneficjenta pomocy na poziomie grupy w ciągu trzech lat od dnia rozpoczęcia prac nad inną inwestycją objętą pomocą w tym samym regionie statystycznym na poziomie 3 ⁽³⁰⁾;
- 28) „MŚP” oznacza przedsiębiorstwa, które spełniają warunki określone w wytycznych ESA z dnia 19 kwietnia 2006 r. dotyczących pomocy dla mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw ⁽³¹⁾;

⁽²⁹⁾ [...].

⁽³⁰⁾ W niniejszych wytycznych termin „region statystyczny” jest stosowany zamiast akronimu „NUTS” używanego w wytycznych Komisji. NUTS to skrót od tytułu „wspólna klasyfikacja jednostek terytorialnych do celów statystycznych” na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz.U. L 154 z 21.6.2003, s. 1), zmienionego rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/1755 (Dz.U. L 270 z 24.10.2019, s. 1). Rozporządzenie to nie zostało włączone do Porozumienia EOG. Jednak w celu ustalenia wspólnych definicji w kontekście stale rosnącego zapotrzebowania na dane statystyczne na poziomie regionalnym Eurostat – urząd statystyczny Unii Europejskiej – oraz urzędy krajowe państw kandydujących i EFTA zgodziły się na ustanowienie regionów statystycznych podobnych do klasyfikacji NUTS. Dane wykorzystane w niniejszych wytycznych opierają się na nomenklaturze z 2021 r.

⁽³¹⁾ Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 94/06/COL z dnia 19 kwietnia 2006 r. zmieniająca po raz pięćdziesiąty siódmy zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa (Dz.U. L 36 z 5.2.2009, s. 62 oraz Suplement EOG nr 6 z 5.2.2009, s. 1).

- 29) „rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, niezależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów oraz prac przygotowawczych, takich jak uzyskiwanie zezwoleń i wykonywanie wstępnych studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac. W odniesieniu do przejęć „rozpoczęcie prac” oznacza datę nabycia aktywów bezpośrednio związanych z nabytym zakładem;
- 30) „obszary słabo zaludnione” oznaczają obszary określone przez dane państwo EOG-EFTA zgodnie z pkt 169;
- 31) „rzeczowe aktywa trwale” oznaczają aktywa w postaci gruntów, budynków i instalacji, maszyn i urządzeń;
- 32) „obszary bardzo słabo zaludnione” oznaczają regiony statystyczne na poziomie 2 o gęstości zaludnienia mniejszej niż ośmiu mieszkańców na km² lub części takich regionów statystycznych określone przez dane państwo EOG-EFTA zgodnie z pkt 169;
- 33) „koszty wynagrodzenia” oznaczają całkowite koszty, jakie beneficjent pomocy faktycznie ponosi z tytułu przedmiotowego zatrudnienia, na które składają się wynagrodzenie brutto przed opodatkowaniem oraz obowiązkowe składki na ubezpieczenie społeczne i koszty opieki nad dziećmi i nad rodzicami w pewnym określonym przedziale czasu.

3. POMOC REGIONALNA PODLEGAJĄCA ZGŁOSZENIU

20. Państwa EOG–EFTA są co do zasady zobowiązane do zgłaszania pomocy regionalnej zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do Porozumienia między państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości („protokół 3”), z wyjątkiem środków spełniających warunki określone w rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych uwzględnionym w Porozumieniu EOG poprzez załącznik XV ⁽³²⁾.

21. ESA stosuje niniejsze wytyczne do podlegających zgłoszeniu programów pomocy regionalnej oraz do podlegającej zgłoszeniu indywidualnej pomocy regionalnej.

22. Pomoc indywidualna przyznawana w ramach zgłoszonego programu nadal podlega obowiązkowi zgłoszenia na podstawie art. 1 ust. 3 części I protokołu 3, jeżeli pomoc ze wszystkich źródeł przekracza próg pomocy indywidualnej powodujący obowiązek zgłoszenia określony w ogólnym rozporządzeniu w sprawie wyłączeń grupowych ⁽³³⁾ („GBER”) w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej.

23. Pomoc indywidualna przyznawana w ramach zgłoszonego programu także nadal podlega obowiązkowi zgłoszenia na podstawie art. 1 ust. 3 części I Protokołu 3, chyba że beneficjent:

- a) potwierdził, że w ciągu 2 lat poprzedzających złożenie wniosku o przyznanie pomocy nie dokonał przeniesienia do zakładu, w którym ma zostać dokonana inwestycja początkowa objęta pomocą, oraz
- b) zobowiązał się nie dokonywać takiego przeniesienia w okresie do dwóch lat po zakończeniu inwestycji początkowej.

4. KOSZTY KWALIFIKOWALNE

4.1. Pomoc inwestycyjna

24. Za koszty kwalifikowalne uznaje się:

- 1) koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwale oraz wartości niematerialne i prawne; lub
- 2) szacunkowe koszty wynagrodzenia wynikające z utworzenia miejsc pracy w następstwie inwestycji początkowej, obliczone za dwa lata; lub
- 3) połączenie części kosztów, o których mowa w ppkt 1) i 2), nieprzekraczające jednak kwoty kosztów, o których mowa w ppkt 1) lub 2), w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa.

⁽³²⁾ [...].

⁽³³⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz.U. L 187 z 26.6.2014, s. 1). Rozporządzenie zostało włączone do Porozumienia EOG w pkt 1j załącznika XV decyzją Wspólnego Komitetu EOG nr 152/2014 (Dz.U. L 342 z 27.11.2014, s. 63, oraz Supplement EOG nr 71 z 27.11.2014, s. 61).

25. Jeżeli koszty kwalifikowalne ustala się na podstawie kosztów inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne, za kwalifikowalne uznaje się wyłącznie koszty związane z rzeczowymi aktywami trwałymi i wartościami niematerialnymi i prawnymi stanowiące część inwestycji początkowej w zakład beneficjenta pomocy położony na danym obszarze objętym pomocą.

26. Na zasadzie odstępstwa od warunku określonego w pkt 25 aktywa w postaci oprzyrządowania dla dostawców ⁽³⁴⁾ można zaliczyć do kosztów kwalifikowalnych przedsiębiorstwa, które je nabyło (lub wytworzyło), jeżeli są one wykorzystywane przez cały minimalny okres utrzymania wynoszący pięć lat w przypadku dużych przedsiębiorstw i trzy lata w przypadku MŚP do celów procesów przetwarzania lub montażu realizowanych przez beneficjenta pomocy, bezpośrednio związanych z procesem produkcji w oparciu o objętą pomocą inwestycję początkową beneficjenta pomocy. Odstępstwo to ma zastosowanie, pod warunkiem że zakład dostawcy znajduje się na obszarze objętym pomocą, sam dostawca nie otrzymuje regionalnej pomocy inwestycyjnej ani pomocy inwestycyjnej dla MŚP na podstawie art. 17 ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych w odniesieniu do danych aktywów, a intensywność pomocy nie przekracza odpowiedniej maksymalnej intensywności pomocy mającej zastosowanie do lokalizacji zakładu dostawcy. Wszelkie dostosowania intensywności pomocy w przypadku dużych projektów inwestycyjnych mają zastosowanie również do pomocy obliczonej w odniesieniu do kosztów aktywów w postaci oprzyrządowania dla dostawców, które uznaje się za część całkowitych kosztów inwestycji początkowej.

4.1.1. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów inwestycji

27. Nabywane aktywa muszą być nowe, z wyjątkiem aktywów nabywanych przez MŚP lub w przypadku nabycia zakładu ⁽³⁵⁾.

28. W przypadku MŚP związane z inwestycją koszty przeprowadzenia badań przygotowawczych czy usług konsultingowych również mogą zostać uznane za kwalifikowalne do wysokości 50 %.

29. W przypadku pomocy przyznanej dużym przedsiębiorstwom na zasadniczą zmianę procesu produkcji koszty kwalifikowalne muszą przekraczać koszty amortyzacji aktywów związanych z działalnością podlegającą modernizacji w ciągu trzech poprzednich lat obrotowych.

30. W przypadku pomocy przyznanej na dywersyfikację istniejącego zakładu koszty kwalifikowalne muszą przekraczać o co najmniej 200 % wartość księgową ponownie wykorzystywanych aktywów, odnotowaną w roku obrotowym poprzedzającym rozpoczęcie prac.

31. Koszty związane z dzierżawą rzeczowych aktywów trwałych można uwzględnić na następujących warunkach:

- 1) dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej pięciu lat od przewidywanego terminu zakończenia inwestycji w przypadku dużych przedsiębiorstw lub trzech lat w przypadku MŚP;
- 2) dzierżawa/najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta pomocy po wygaśnięciu umowy.

32. W przypadku inwestycji początkowej, o której mowa w pkt 19 ppkt 13 lit. b) lub pkt 19 ppkt 14 lit. b), z reguły należy uwzględniać tylko koszty zakupu aktywów od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą. Jednak w przypadku gdy członek rodziny pierwotnego właściciela lub pracownik przejmuje małe przedsiębiorstwo, warunek nakazujący nabycie aktywów od osób trzecich niezwiązanych z nabywcą nie ma zastosowania. Transakcja musi zostać przeprowadzona na warunkach rynkowych. Jeżeli przejściu aktywów zakładu towarzyszy dodatkowa inwestycja kwalifikująca się do pomocy regionalnej, koszty kwalifikowalne tej dodatkowej inwestycji należy dodać do kosztów nabycia aktywów zakładu.

⁽³⁴⁾ Oprzyrządowanie dla dostawców oznacza nabywanie (lub samodzielną produkcję) przez przedsiębiorstwo (na poziomie grupy) maszyn, narzędzi lub urządzeń oraz związanego z nimi oprogramowania, które są nabywane (lub produkowane) nie do użytku w jednym z jego zakładów (na poziomie grupy), ale udostępniane wybranym dostawcom do produkcji produktów, które mają być wytwarzane w zakładzie dostawcy i które będą służyć jako produkty pośrednie w procesie produkcji przedsiębiorstwa. Aktywa w postaci oprzyrządowania dla dostawców pozostają własnością przedsiębiorstwa nabywającego, ale są udostępniane dostawcy do zadań i na warunkach określonych w zamówieniu na dostawy lub podobnej umowie. Są one powiązane ze ściśle określonymi procesami przetwarzania lub montażu w jednym zakładzie lub kilku zakładach przedsiębiorstwa (na poziomie grupy) i może być konieczne zwrócenie ich właścicielowi po zakończeniu realizacji zamówienia lub wygaśnięciu bądź rozwiązaniu umowy ramowej.

⁽³⁵⁾ Zgodnie z definicją w pkt 19 ppkt 13 i 14.

33. W przypadku dużych przedsiębiorstw koszty wartości niematerialnych i prawnych są kwalifikowalne jedynie do wysokości 50 % całkowitych kwalifikowalnych kosztów inwestycji początkowej. W przypadku MŚP kwalifikuje się 100 % kosztów wartości niematerialnych i prawnych.

34. Wartości niematerialne i prawne, które można uwzględnić w obliczeniach związanych z kosztami inwestycji, muszą pozostać związane z danym obszarem i nie mogą być przenoszone do innych obszarów. W tym celu wartości niematerialne i prawne muszą spełniać następujące warunki:

- 1) są wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc;
- 2) podlegają amortyzacji;
- 3) nabywane są na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą;
- 4) są włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i pozostają związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP).

4.1.2. Koszty kwalifikowalne obliczane na podstawie kosztów wynagrodzenia

35. Pomoc regionalna może być obliczana także w odniesieniu do szacunkowych kosztów wynagrodzenia wynikających z tworzenia nowych miejsc pracy dzięki inwestycji początkowej. Pomoc może rekompensować tylko koszty wynagrodzenia związane z tworzeniem miejsc pracy, obliczane za dwa lata, a wynikająca z tego intensywność pomocy nie może przekraczać maksymalnej obowiązującej intensywności pomocy na danym obszarze.

36. Jeżeli koszty kwalifikowalne oblicza się w odniesieniu do szacunkowych kosztów wynagrodzenia, o których mowa w pkt 35, muszą być spełnione następujące warunki:

- 1) projekt inwestycyjny musi prowadzić do tworzenia miejsc pracy;
- 2) każde stanowisko musi zostać obsadzone w ciągu trzech lat od zakończenia inwestycji;
- 3) każde miejsce pracy utworzone dzięki inwestycji musi być utrzymane na danym obszarze przez okres co najmniej pięciu lat od dnia pierwszego obsadzenia stanowiska lub trzech lat w przypadku MŚP.

4.2. Pomoc operacyjna

37. W przypadku programów pomocy operacyjnej koszty kwalifikowalne muszą zostać określone z góry; należy również zapewnić możliwość ich pełnego powiązania z problemami, którym pomoc ma zaradzić, zgodnie z tym, co wykażało państwo EOG-EFTA.

38. [...].

5. OCENA ZGODNOŚCI POMOCY REGIONALNEJ Z RYNKIEM WEWNĘTRZNYM

39. ESA uznaje środek pomocy regionalnej za zgodny z art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG wyłącznie wówczas, gdy pomoc ta przyczynia się do rozwoju regionalnego i spójności. Celem musi być albo promowanie rozwoju gospodarczego obszarów „a”, albo ułatwianie rozwoju obszarów „c” (sekcja 5.1), a ponadto dany środek musi spełniać każde z poniższych kryteriów:

- 1) efekt zachęty: pomoc musi zmienić zachowanie przedmiotowych przedsiębiorstw w taki sposób, że angażują się one w dodatkową działalność, której nie podjęłyby bez przyznanej pomocy lub którą podjęłyby w ograniczonym lub innym zakresie lub miejscu (sekcja 5.2);
- 2) konieczność interwencji państwa: środek pomocy państwa musi być ukierunkowany na sytuację, w której pomoc może spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku, np. poprzez usunięcie niedoskonałości rynku lub rozwiązanie problemu związanego ze sprawiedliwością lub spójnością (sekcja 5.3);
- 3) odpowiedniość środka pomocy: proponowany środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do osiągnięcia jego celu (sekcja 5.4);
- 4) proporcjonalność pomocy (pomoc ograniczona do minimum): kwota pomocy musi być ograniczona do minimum niezbędnego do pobudzenia dodatkowych inwestycji lub zainicjowania działalności na danym obszarze (sekcja 5.5);

- 5) uniknięcie nadmiernych negatywnych skutków dla konkurencji i wymiany handlowej pomiędzy państwami EOG: nad negatywnymi skutkami pomocy dla konkurencji i wymiany handlowej muszą przeważać skutki pozytywne (sekcja 5.6);
- 6) przejrzystość pomocy: państwom EOG, Urzędowi Nadzoru EFTA, podmiotom gospodarczym oraz opinii publicznej należy zapewnić łatwy dostęp do wszystkich stosownych aktów i informacji na temat przyznawanej pomocy (sekcja 5.7).

40. Ogólny bilans niektórych kategorii programów może również zostać objęty wymogiem przeprowadzenia oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 6. W takich przypadkach ESA może ograniczyć czas trwania takich programów (zazwyczaj do czterech lat lub mniej) z możliwością ponownego zgłoszenia ich przedłużenia w późniejszym terminie.

41. Jeżeli środek pomocy państwa, warunki z nim związane (w tym model finansowania środka, kiedy stanowi on nieodłączny element środka pomocy państwa) lub finansowana działalność wiążą się nierozdzielnie z naruszeniem odpowiedniego przepisu prawa EOG, pomoc nie może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG ⁽³⁶⁾.

5.1. Wkład w rozwój regionalny i spójność terytorialną

42. Podstawowym celem pomocy regionalnej jest rozwój gospodarczy obszarów EOG znajdujących się w niekorzystnym położeniu. Poprzez promowanie i ułatwianie zrównoważonego rozwoju obszarów objętych pomocą pomoc służy poprawie spójności gospodarczej i społecznej dzięki zmniejszaniu różnic w poziomie rozwoju poszczególnych obszarów.

5.1.1. Programy pomocy inwestycyjnej

43. Programy pomocy regionalnej powinny stanowić integralną część strategii rozwoju regionalnego o jasno zdefiniowanych celach.

44. Państwa EOG-EFTA muszą wykazać, że dany środek jest zgodny ze strategią rozwoju danego obszaru i przyczynia się do jej realizacji. W tym celu państwa EOG-EFTA mogą odnieść się do ocen poprzednich programów pomocy państwa, ocen skutków sporządzonych przez organy przyznające pomoc lub opinii ekspertów. Aby program pomocy przyczyniał się do strategii rozwoju, musi on obejmować metodę, która umożliwi organom przyznającym pomoc ustalanie priorytetów i wybieranie projektów inwestycyjnych, które odpowiadają celom programu (np. wykorzystując formalną metodę punktacji).

45. Programy pomocy regionalnej można wprowadzać na obszarach „a” w celu wspierania inwestycji początkowych dokonywanych przez MŚP lub duże przedsiębiorstwa. Na obszarach „c” można wprowadzać programy w celu wspierania inwestycji początkowych dokonywanych przez MŚP oraz inwestycji początkowych, które zapoczątkowują nową działalność gospodarczą, dokonywanych przez duże przedsiębiorstwa.

46. Przyznając pomoc w ramach programu na indywidualne projekty inwestycyjne, organ przyznający pomoc musi zweryfikować, czy wybrany projekt przyczyni się do osiągnięcia celu programu i tym samym do realizacji strategii rozwoju danego obszaru. W tym celu państwa EOG-EFTA powinny odnieść się do informacji przekazanych przez podmiot ubiegający się o pomoc w formularzu wniosku o pomoc, w którym opisuje się pozytywne skutki inwestycji dla rozwoju danego obszaru ⁽³⁷⁾.

47. Aby inwestycja faktycznie i trwale przyczyniała się do rozwoju danego obszaru, inwestycja musi być utrzymana na tym obszarze przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP) po jej zakończeniu ⁽³⁸⁾.

⁽³⁶⁾ Zob. wyroki Trybunału z dnia 19 września 2000 r., Niemcy/Komisja, C-156/98, ECLI:EU:C:2000:467, pkt 78, i z dnia 22 grudnia 2008 r., Régie Networks/Rhone Alpes Bourgogne, C-333/07, ECLI:EU:C:2008:764, pkt 94–116.

⁽³⁷⁾ Zob. załącznik VII.

⁽³⁸⁾ Obowiązek utrzymania inwestycji na danym obszarze przez co najmniej pięć lat (trzy lata w przypadku MŚP) nie wyklucza wymiany instalacji lub urządzeń, które w tym okresie stały się przestarzałe bądź się zepsuły, pod warunkiem że działalność gospodarcza zostanie utrzymana w danym regionie przez minimalny wymagany okres. Nie można jednak przyznawać pomocy regionalnej na wymianę instalacji lub urządzeń.

48. Aby inwestycja była rentowna, państwo EOG-EFTA musi zapewnić wniesienie przez beneficjenta pomocy wkładu finansowego w wysokości co najmniej 25 % ⁽³⁹⁾ kosztów kwalifikowalnych ze środków własnych lub z zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego wsparcia publicznego ⁽⁴⁰⁾.

49. Aby uniknąć sytuacji, w której środki pomocy państwa powodowałyby szkodę dla środowiska, państwa EOG-EFTA są też zobowiązane do zapewnienia zgodności z przepisami EOG dotyczącymi ochrony środowiska, w tym w szczególności do zapewnienia przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wymaganej przez prawo oraz uzyskania wszystkich odpowiednich pozwoleń.

5.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu

50. Aby wykazać, że indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu wnosi wkład w rozwój regionalny, państwa EOG-EFTA mogą wykorzystać szereg wskaźników – takich jak te wyszczególnione poniżej – które mogą być zarówno bezpośrednie (np. utworzone miejsca pracy), jak i pośrednie (np. lokalne innowacje):

- 1) Liczba nowych miejsc pracy utworzonych bezpośrednio dzięki inwestycji jest ważnym wyznacznikiem wkładu w rozwój regionalny oraz spójność. Należy również uwzględnić jakość i trwałość utworzonych miejsc pracy oraz wymagany poziom kwalifikacji.
- 2) Jeszcze więcej nowych miejsc pracy może powstać w ramach lokalnej siatki wykonawców lub podwykonawców, poprawiając integrację inwestycji na danym obszarze oraz zapewniając szerszy zakrojony efekt mnożnikowy. Liczba pośrednio utworzonych miejsc pracy jest więc również wskaźnikiem, który należy brać pod uwagę.
- 3) Zobowiązanie się beneficjenta pomocy do zainicjowania szeroko zakrojonych działań szkoleniowych mających na celu podnoszenie kwalifikacji (ogólnych i specjalistycznych) podlegającej mu siły roboczej będzie uważane za czynnik wspomagający rozwój regionalny i spójność. Nacisk zostanie również położony na zapewnienie staży lub praktyk, zwłaszcza dla ludzi młodych, oraz na szkolenia, które zwiększają wiedzę pracownika oraz jego szanse na znalezienie pracy poza danym przedsiębiorstwem.
- 4) Zewnętrzny efekt skali lub inne korzyści z perspektywy rozwoju regionalnego mogą być pochodną efektu bliskości (efekt grupowania). Grupowanie przedsiębiorstw działających w tej samej branży pozwala na większą specjalizację poszczególnych zakładów, tym samym przyczyniając się do zwiększenia wydajności. Jednak znaczenie tego wyznacznika wkładu w rozwój i spójność regionalną zależy od zaawansowania rozwoju zgrupowania.
- 5) Inwestycje wnoszą wiedzę technologiczną i mogą przyczynić się do znacznego transferu technologii (transfer wiedzy). Inwestycje dokonywane w sektory o dużym wykorzystaniu technologii w większym stopniu przyczyniają się do transferu technologii na dany obszar. Pod tym względem ważne są również poziom oraz specyfika przekazywania wiedzy.
- 6) Wkład projektu w zdolność obszaru do tworzenia nowych technologii poprzez lokalne innowacje również może być wzięty pod uwagę. W tym kontekście można pozytywnie ocenić współpracę z lokalnymi organizacjami badawczymi i zajmującymi się rozpowszechnianiem wiedzy, takimi jak uniwersytety lub instytuty badawcze.
- 7) Czas trwania inwestycji oraz potencjalne przyszłe inwestycje kontynuacyjne są wyznacznikiem długotrwałego zaangażowania danego przedsiębiorstwa na danym obszarze.

51. Państwa EOG-EFTA mogą wykorzystać plan operacyjny beneficjenta pomocy, który może zawierać informacje o liczbie utworzonych miejsc pracy, należnych wynagrodzeniach (wzrost zamożności gospodarstw domowych jako efekt mnożnikowy), wielkości zakupów od lokalnych producentów oraz obrotach generowanych przez inwestycję i potencjalnie przynoszących korzyści na danym obszarze poprzez dodatkowe wpływy z podatków.

52. W przypadku indywidualnej pomocy inwestycyjnej podlegającej zgłoszeniu stosuje się wymogi określone w pkt 47–49.

⁽³⁹⁾ [...].

⁽⁴⁰⁾ Nie ma to miejsca na przykład w przypadku pożyczek subsydiowanych, pożyczek ze środków publicznych na kapitał własny lub zaangażowania kapitałowego państwa, które nie spełniają warunków testu prywatnego inwestora, gwarancji państwa zawierających element pomocy, jak również wsparcia ze strony państwa przyznanego w ramach zasady *de minimis*.

53. W przypadku pomocy *ad hoc* ⁽⁴¹⁾ państwo EOG-EFTA musi wykazać, że – oprócz spełnienia warunków określonych w pkt 50–52 – projekt jest spójny ze strategią rozwoju danego obszaru i przyczynia się do jej realizacji.

5.1.3. Programy pomocy operacyjnej

54. Programy pomocy operacyjnej wspierają rozwój obszarów objętych pomocą, pod warunkiem że problemy tych obszarów zostały z góry jasno określone. Tego typu problemy związane z przyciągnięciem i utrzymaniem działalności gospodarczej mogą być na tyle poważne lub trwałe, że sama pomoc inwestycyjna nie wystarczy do zapewnienia rozwoju tych obszarów.

55. Aby można było uznać, że pomoc przyczynia się do ograniczenia pewnych szczególnych trudności, przed jakimi stoją MŚP na obszarach „a”, państwa EOG-EFTA muszą wykazać występowanie i skalę tych szczególnych trudności oraz udowodnić, że do ich usunięcia nie wystarczy pomoc inwestycyjna i niezbędny jest program pomocy operacyjnej.

56. [...].

57. Jeżeli chodzi o pomoc operacyjną mającą na celu zapobieżenie wyludnieniu lub ograniczenie tego procesu na obszarach słabo lub bardzo słabo zaludnionych, państwo EOG-EFTA musi wykazać, że w przypadku nieprzyznania pomocy operacyjnej istnieje ryzyko wyludnienia.

5.2. Efekt zachęty

5.2.1. Pomoc inwestycyjna

58. Pomoc regionalna może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG, tylko jeśli wywołuje efekt zachęty. Uznaje się, iż pomoc państwa wywołuje efekt zachęty wtedy, gdy zmienia zachowanie przedsiębiorstwa w taki sposób, że prowadzi ono dodatkową działalność przyczyniającą się do rozwoju obszaru, której w przypadku nieprzyznania pomocy nie prowadziłoby lub którą prowadziłoby jedynie w ograniczonym lub innym zakresie lub w innym miejscu. Pomoc nie może subsydiować kosztów działalności, którą przedsiębiorstwo i tak by prowadziło i nie może rekompensować zwykłego ryzyka związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

59. Efekt zachęty może zostać dowiedziony na dwa możliwe sposoby:

- 1) pomoc stanowi zachętę do podjęcia decyzji o zainwestowaniu na danym obszarze, ponieważ bez przyznanej pomocy inwestycja nie byłaby wystarczająco rentowna dla beneficjenta pomocy w dowolnym miejscu w EOG ⁽⁴²⁾ (*scenariusz 1, decyzja dotycząca inwestycji*);
- 2) pomoc stanowi zachętę do zrealizowania planowanej inwestycji na danym obszarze, a nie gdzie indziej, ponieważ kompensuje ograniczenia i koszty netto inwestycji w lokalizacji na danym obszarze (*scenariusz 2, decyzja dotycząca lokalizacji*).

60. Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta pomocy poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji początkowych na danym obszarze, można przyjąć, że taka inwestycja zostałaby zrealizowana na tym obszarze również bez przyznania pomocy. Taka pomoc nie wywołuje zatem efektu zachęty prowadzącego do osiągnięcia celu, jakim jest przyczynianie się do rozwoju i spójności regionalnej, i na podstawie niniejszych wytycznych nie może zostać zatwierdzona jako zgodna z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

61. Jednak w przypadku pomocy regionalnej przyznanej ze środków w ramach polityki spójności na obszarach „a” na inwestycje niezbędne do osiągnięcia standardów określonych prawem EOG można uznać, że pomoc ma charakter zachęty, jeśli w przypadku braku pomocy dokonanie inwestycji na danym obszarze nie byłoby wystarczająco korzystne dla beneficjenta pomocy i prowadziłoby do zamknięcia zakładu istniejącego na tym obszarze.

⁽⁴¹⁾ Jeżeli nie podano inaczej, pomoc *ad hoc* podlega takim samym wymogom jak pomoc indywidualna przyznawana na podstawie programu.

⁽⁴²⁾ Tego typu inwestycje mogą stworzyć warunki do dalszych inwestycji, które będą rentowne bez dodatkowej pomocy.

5.2.1.1. Programy pomocy inwestycyjnej

62. Prace w ramach indywidualnego projektu inwestycyjnego mogą rozpocząć się dopiero po złożeniu wniosku o pomoc.

63. Jeżeli prace rozpoczną się przed złożeniem wniosku o pomoc, pomoc przyznana na daną inwestycję nie zostanie uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

64. Państwa EOG-EFTA muszą złożyć standardowy formularz wniosku o pomoc zawierający co najmniej wszystkie informacje wymienione w załączniku VII. W formularzu wniosku MŚP i duże przedsiębiorstwa muszą wyjaśnić, jak wyglądałaby sytuacja alternatywna w przypadku nieprzyznania im pomocy, wskazując stosowny scenariusz spośród tych, które opisano powyżej w pkt 59.

65. Ponadto duże przedsiębiorstwa muszą przedstawić dokumenty na poparcie scenariusza alternatywnego opisanego w formularzu wniosku. MŚP są zwolnione z tego obowiązku w odniesieniu do niepodlegającej zgłoszeniu pomocy przyznanej w ramach programu.

66. Organ przyznający pomoc musi skontrolować wiarygodność scenariusza alternatywnego i zweryfikować, czy pomoc regionalna wywołuje wymagany efekt zachęty odpowiadający jednemu ze scenariuszy, o których mowa w pkt 59. Scenariusz alternatywny jest wiarygodny, jeśli opiera się na faktach i odwołuje się do czynników decyzyjnych obowiązujących w momencie podejmowania przez beneficjenta pomocy decyzji o inwestycji.

5.2.1.2. Indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu

67. Oprócz spełnienia wymogów przedstawionych w pkt 62–66 w odniesieniu do pomocy indywidualnej podlegającej zgłoszeniu państwa EOG-EFTA muszą dostarczyć jasne dowody na to, że pomoc wpłynęła na decyzję dotyczącą inwestycji lub na wybór lokalizacji ⁽⁴³⁾. Muszą też określić, który ze scenariuszy przedstawionych w pkt 59 ma zastosowanie. Aby umożliwić kompleksową ocenę, państwa EOG-EFTA muszą dostarczyć nie tylko informacje dotyczące projektu, lecz również wyczerpujący opis scenariusza alternatywnego, w którym wnioskodawca nie otrzymałby pomocy od żadnego organu publicznego w EOG.

68. W *scenariuszu 1* państwa EOG-EFTA mogą udowodnić istnienie efektu zachęty poprzez przedstawienie dokumentów przedsiębiorstwa wykazujących, że bez pomocy inwestycja nie byłaby wystarczająco rentowna.

69. W *scenariuszu 2* państwa EOG-EFTA mogą udowodnić istnienie efektu zachęty poprzez przedstawienie dokumentów przedsiębiorstwa wykazujących, że przeprowadzono porównanie kosztów i korzyści wynikających z lokalizacji na danym obszarze i na innym(-ych) obszarze(-rach). ESA weryfikuje, czy takie scenariusze porównawcze są realistyczne.

70. Państwa EOG-EFTA zachęca się, aby opierały się na autentycznych i oficjalnych dokumentach organów przedsiębiorstwa, ocenach ryzyka (w tym ocenach ryzyka związanego z daną lokalizacją), sprawozdaniach finansowych, wewnętrznych planach operacyjnych, opiniach ekspertów oraz innych badaniach powiązanych z projektem inwestycyjnym podlegającym ocenie. Dokumenty te muszą być aktualne w okresie podejmowania decyzji dotyczącej inwestycji lub jej lokalizacji. W wykazaniu występowania efektu zachęty państwu EOG-EFTA pomoc mogą również dokumenty prognozujące popyt, prognozy kosztów, prognozy finansowe, dokumenty przedłożone komitetowi inwestycyjnemu oraz przedstawiające scenariusze inwestycyjne lub dokumenty przedstawione instytucjom finansowym.

⁽⁴³⁾ Scenariusze alternatywne opisano w pkt 64.

71. W tym kontekście i w szczególności w odniesieniu do *scenariusza 1* poziom rentowności można ocenić poprzez wykorzystanie metod stanowiących standardową praktykę w danym sektorze, które mogą obejmować metody oceny wartości bieżącej netto projektu ⁽⁴⁴⁾, wewnętrznej stopy zwrotu ⁽⁴⁵⁾ lub średniej stopy zwrotu z zainwestowanego kapitału. Rentowność projektu należy porównać ze zwykłymi stopami zwrotu stosowanymi przez beneficjenta w innych projektach inwestycyjnych podobnego rodzaju. Jeżeli nie są one dostępne, rentowność projektu należy porównać z kosztem kapitału beneficjenta w ujęciu całościowym lub ze stopami zwrotu zwykle odnotowywanymi w danym sektorze.

72. Jeśli pomoc nie zmienia zachowania beneficjenta pomocy poprzez pobudzenie (dodatkowych) inwestycji na danym obszarze, nie ma ona pozytywnego wpływu na ten obszar. Pomoc nie zostanie zatem uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG, jeżeli wydaje się, że ta sama inwestycja zostałaby zrealizowana na danym obszarze nawet bez przyznania pomocy.

5.2.2. Programy pomocy operacyjnej

73. W przypadku programów pomocy operacyjnej uznaje się, że pomoc wywołuje efekt zachęty, jeśli jest prawdopodobne, że w przypadku braku pomocy poziom działalności gospodarczej na danym obszarze byłyby znacznie ograniczone z uwagi na problemy, które pomoc ma rozwiązać.

74. ESA uznaje zatem, że pomoc operacyjna stanowi zachętę do podjęcia dodatkowej działalności gospodarczej na danym obszarze, jeśli państwo EOG-EFTA wykazało istnienie i znaczenie takich problemów na tym obszarze (zob. pkt 54–57).

5.3. Potrzeba interwencji państwa

75. Aby ocenić, czy pomoc państwa jest niezbędna do osiągnięcia celu, jakim jest przyczynianie się do rozwoju i spójności regionalnej, konieczne jest uprzednie zdiagnozowanie problemu. Pomoc państwa powinna być ukierunkowana na sytuacje, w których może ona spowodować istotną poprawę, jaka nie może nastąpić w wyniku działania rynku. Ma to szczególne znaczenie w kontekście ograniczonych zasobów publicznych.

76. Środki pomocy państwa mogą, przy spełnieniu pewnych warunków, korygować niedoskonałości rynku i tym samym przyczyniać się do usprawnienia rynków oraz pobudzania konkurencyjności. W sytuacji gdy rynki funkcjonują sprawnie, lecz pod względem sprawiedliwości lub spójności osiągnięte wyniki uważa się za niezadowolające, pomoc państwa może zostać wykorzystana do uzyskania bardziej pożądaných, sprawiedliwych wyników rynkowych.

77. W odniesieniu do pomocy przyznanej na rzecz rozwoju obszarów uwzględnionych w mapie pomocy regionalnej, zgodnie z zasadami określonymi w sekcji 7 niniejszych wytycznych, ESA uznaje, że na tych obszarach rynek nie pozwala na uzyskanie wyników, które prowadziłyby do osiągnięcia wystarczającego poziomu rozwoju gospodarczego oraz spójności bez ingerencji państwa. W związku z tym pomoc przyznaną na tych obszarach uznaje się za niezbędną.

5.4. Odpowiedniość pomocy regionalnej

78. Środek pomocy musi być właściwym instrumentem polityki do realizacji danego celu politycznego. Środek nie zostanie uznany za zgodny z rynkiem wewnętrznym, jeśli inne, mniej zakłócające instrumenty polityki lub mniej zakłócające rodzaje instrumentów pomocy umożliwiają osiągnięcie takiego samego pozytywnego wkładu w rozwój regionalny i spójność.

⁽⁴⁴⁾ Wartość bieżąca netto projektu stanowi różnicę pomiędzy dodatnimi i ujemnymi przepływami środków pieniężnych w okresie istnienia inwestycji, zdyskontowanymi do ich wartości bieżącej (zazwyczaj z wykorzystaniem kosztów kapitału).

⁽⁴⁵⁾ Wewnętrzna stopa zwrotu nie jest oparta o przychody księgowe w danym roku, ale uwzględnia strumień przyszłych przepływów pieniężnych, które inwestor spodziewa się otrzymać przez cały okres istnienia inwestycji. Jest ona definiowana jako stopa dyskontowa, dla której wartość bieżąca netto strumienia przepływów pieniężnych wynosi zero.

5.4.1. Odpowiedniość różnych instrumentów polityki

5.4.1.1. Pomoc inwestycyjna

79. Regionalna pomoc inwestycyjna to nie jedyne narzędzie, jakim dysponują państwa EOG-EFTA w celu pobudzenia inwestycji i tworzenia miejsc pracy na obszarach objętych pomocą. Państwa EOG-EFTA mogą posługiwać się innymi środkami, takimi jak rozwój infrastruktury, podnoszenie jakości kształcenia i szkolenia oraz poprawa otoczenia biznesu.

80. Zgłaszając programy pomocy inwestycyjnej, państwa EOG-EFTA muszą określić, dlaczego pomoc regionalna jest właściwym instrumentem wspierania rozwoju obszaru.

81. Jeśli państwo EOG-EFTA zdecyduje się zastosować sektorowy program pomocy, musi ono wykazać zalety takiego rozwiązania w porównaniu ze skorzystaniem z programu wielosektorowego lub innego wariantu strategicznego.

82. ESA w szczególności weźmie pod uwagę udostępnione przez państwa EOG-EFTA oceny skutków proponowanego programu pomocy. W ocenie odpowiedniości proponowanego programu może ona uwzględnić również wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 6.

83. W przypadku pomocy inwestycyjnej *ad hoc* państwa EOG-EFTA muszą wykazać, dlaczego taka pomoc może lepiej przyczynić się do rozwoju danego obszaru niż pomoc w ramach programu lub inne rodzaje środków.

5.4.1.2. Programy pomocy operacyjnej

84. Państwa EOG-EFTA muszą wykazać, że pomoc jest odpowiednia do osiągnięcia celu programu w odniesieniu do problemów, jakie pomoc ta ma rozwiązać. Aby wykazać, że pomoc jest odpowiednia, państwa EOG-EFTA mogą obliczyć kwotę pomocy z wyprzedzeniem jako stałą sumę obejmującą spodziewane dodatkowe koszty w danym okresie, aby zachęcić przedsiębiorstwa do ograniczania kosztów i wydajniejszego rozwijania działalności z czasem ⁽⁴⁶⁾.

5.4.2. Odpowiedniość różnych instrumentów pomocy

85. Pomoc regionalną można przyznawać w kilku formach. Państwa EOG-EFTA muszą jednak zapewnić przyznanie pomocy w takiej formie, która ma szansę spowodować jak najmniejsze zakłócenia wymiany handlowej i konkurencji. Jeśli pomoc jest przyznawana w formie, która przynosi bezpośrednią korzyść majątkową (np. dotacje bezpośrednie, zwolnienia lub ulgi w zakresie podatków, składek na ubezpieczenie społeczne lub innych obowiązkowych opłat lub też udostępnienie gruntu, towarów lub usług po korzystnych cenach), państwa EOG-EFTA muszą wykazać, dlaczego nieodpowiednie są w tym przypadku inne, potencjalnie mniej zakłócające formy pomocy, takie jak zaliczki zwrotne lub pomoc oparta na instrumentach dłużnych lub kapitałowych (np. niskoprocentowane pożyczki lub dotacje na spłatę odsetek, gwarancje państwowe, zakup pakietu udziałów/akcji lub inny zastrzyk kapitałowy na preferencyjnych warunkach).

86. Wyniki oceny *ex post*, o której mowa w sekcji 6, mogą zostać uwzględnione w ocenie odpowiedniości proponowanego instrumentu pomocy.

5.5. Proporcjonalność kwoty pomocy (pomoc ograniczona do niezbędnego minimum)

5.5.1. Pomoc inwestycyjna

87. Kwota pomocy regionalnej musi być ograniczona do minimum niezbędnego do pobudzenia dodatkowych inwestycji lub działalności na danym obszarze.

88. Aby zapewnić przewidywalność i równe szanse, w odniesieniu do pomocy inwestycyjnej ESA stosuje maksymalne poziomy intensywności ⁽⁴⁷⁾ pomocy.

⁽⁴⁶⁾ W razie bardzo dużej niepewności co do przyszłych kosztów i rozwoju sytuacji w zakresie przychodów oraz dużej asymetrii informacji organ publiczny może jednak zechcieć przyjąć modele ustalania rekompensaty, które nie będą oparte wyłącznie na zasadzie *ex ante*, ale będą łączyć elementy *ex ante* i *ex post* (np. z wykorzystaniem mechanizmów wycofania, żeby umożliwić podział niespodziewanych zysków).

⁽⁴⁷⁾ Zob. sekcja 7.4. dotycząca map pomocy regionalnej.

89. Jeżeli chodzi o projekt dotyczący inwestycji początkowej, przy przyznawaniu pomocy lub zgłaszaniu pomocy ESA, w zależności od tego, które z tych zdarzeń nastąpiło wcześniej, organ przyznający pomoc musi obliczyć maksymalną intensywność pomocy i maksymalną kwotę pomocy ⁽⁴⁸⁾ (dostosowaną kwotę pomocy ⁽⁴⁹⁾) i powiązaną obniżoną intensywność pomocy w przypadku dużego projektu inwestycyjnego).

90. Ponieważ duże projekty inwestycyjne mogą prowadzić do większych zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej, w przypadku tych projektów kwota pomocy nie może przekraczać dostosowanej kwoty pomocy.

91. W przypadku gdy inwestycja początkowa jest częścią jednostkowego projektu inwestycyjnego, a taki jednostkowy projekt inwestycyjny jest dużym projektem inwestycyjnym, kwota pomocy na jednostkowy projekt inwestycyjny nie może przekraczać dostosowanej kwoty pomocy. Kurs wymiany oraz stopa dyskontowa, które mają zostać zastosowane na potrzeby tej zasady, to kurs wymiany i stopa dyskontowa obowiązujące w dniu przyznania pomocy na pierwszy projekt w ramach jednostkowego projektu inwestycyjnego.

92. Maksymalne poziomy intensywności pomocy mają podwójny cel.

93. Po pierwsze, w przypadku programów podlegających zgłoszeniu maksymalne poziomy intensywności pomocy stanowią obszar bezpieczeństwa dla MŚP: pod warunkiem że intensywność pomocy jest poniżej dozwolonego maksimum, pomoc uznaje się za proporcjonalną.

94. Po drugie, we wszystkich innych przypadkach maksymalne poziomy intensywności pomocy stosuje się jako górne limity w podejściu opartym o dodatkowe koszty netto, o którym mowa w pkt 95–97.

95. Ogólnie rzecz biorąc, ESA uzna pomoc indywidualną podlegającą zgłoszeniu za ograniczoną do minimum, jeśli kwota pomocy będzie odpowiadała dodatkowym kosztom netto inwestycji na danym obszarze, wynikającym z porównania z alternatywnym scenariuszem braku pomocy ⁽⁵⁰⁾, a maksymalne poziomy intensywności pomocy będą traktowane jako górny pułap. Również w przypadku pomocy inwestycyjnej przyznawanej dużym przedsiębiorstwom w ramach zgłoszonych programów państwa EOG-EFTA muszą zagwarantować, by kwota pomocy była ograniczona do minimum zgodnie z podejściem opartym o dodatkowe koszty netto, traktując maksymalne poziomy intensywności pomocy jako górny pułap.

96. W przypadku sytuacji objętych *scenariuszem 1* (decyzja dotycząca inwestycji) kwota pomocy nie powinna zatem przekraczać minimum niezbędnego do uczynienia projektu wystarczająco rentownym, np. do podniesienia jego wewnętrznej stopy zwrotu powyżej zwykłej stopy stosowanej przez przedsiębiorstwo w innych podobnych projektach inwestycyjnych lub, o ile to możliwe, powyżej kosztu kapitału beneficjenta w ujęciu całościowym lub stóp zwrotu zwykle osiągniętych w tym sektorze.

97. W przypadku sytuacji objętych *scenariuszem 2* (decyzja dotycząca lokalizacji) kwota pomocy nie powinna przekraczać różnicy pomiędzy wartością bieżącą netto inwestycji na obszarze docelowym a wartością bieżącą netto inwestycji w alternatywnej lokalizacji. Trzeba wziąć pod uwagę wszystkie istotne koszty i korzyści, w tym m.in. koszty administracyjne, koszty transportu, koszty szkoleń niepokryte przez pomoc szkoleniową, jak również różnice wynagrodzeń. Jednak w przypadkach, kiedy alternatywna lokalizacja znajduje się na terenie EOG, nie można brać pod uwagę dotacji w tej lokalizacji.

98. Obliczenia stosowane na użytek analizy efektu zachęty można wykorzystać również do oceny proporcjonalności pomocy. Państwa EOG-EFTA muszą wykazać proporcjonalność za pomocą dokumentacji, o której mowa w pkt 70.

99. Pomoc inwestycyjną można przyznać równocześnie w ramach kilku programów pomocy regionalnej lub połączyć z regionalną pomocą *ad hoc*, pod warunkiem że całkowita pomoc ze wszystkich źródeł nie przekracza maksymalnej intensywności pomocy na projekt, która to intensywność musi zostać obliczona z wyprzedzeniem przez pierwszy organ przyznający pomoc. Wszelką inną pomoc państwa w odniesieniu do tych samych – pokrywających się częściowo lub w całości – kosztów kwalifikowalnych można kumulować jedynie wtedy, gdy nie powoduje to przekroczenia najwyższej intensywności pomocy lub kwoty pomocy mających zastosowanie do danej pomocy na podstawie mających zastosowanie przepisów tematycznych. Kontrole kumulacji należy przeprowadzać zarówno przy przyznawaniu pomocy, jak i przy jej wypłacaniu ⁽⁵¹⁾. Jeżeli państwo EOG-EFTA dopuszcza możliwość kumulowania pomocy państwa przyznanej w ramach jednego programu z pomocą państwa przyznaną w ramach innych programów, musi wskazać – dla każdego programu z osobna – metodę służącą zapewnieniu zgodności z warunkami określonymi w tym punkcie.

⁽⁴⁸⁾ Wyrażoną jako ekwiwalent dotacji brutto.

⁽⁴⁹⁾ *Tamże*.

⁽⁵⁰⁾ Przy porównywaniu scenariuszy alternatywnych pomoc należy dyskontować w takim samym stopniu jak odpowiednią inwestycję i odpowiednie scenariusze alternatywne.

⁽⁵¹⁾ Wymóg, zgodnie z którym maksymalna dopuszczalna intensywność pomocy na projekt musi zostać obliczona z wyprzedzeniem przez pierwszy organ przyznający pomoc, nie ma zastosowania w przypadku, gdy pomoc przyznano za pośrednictwem automatycznego programu(-ów) pomocy w formie korzyści podatkowej). W takiej sytuacji nie ma zasadniczo możliwości przeprowadzenia kontroli kumulacji przy przyznawaniu pomocy i należy je przeprowadzić przy jej wypłacaniu.

100. W przypadku inwestycji początkowej związanej z projektami w ramach Europejskiej współpracy terytorialnej (EWT) spełniającymi kryteria określone w rozporządzeniu w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) ⁽⁵²⁾ intensywność pomocy mająca zastosowanie do obszaru, na którym znajduje się dana inwestycja początkowa, ma zastosowanie do wszystkich beneficjentów uczestniczących w danym projekcie. Jeżeli inwestycja początkowa jest zlokalizowana na co najmniej dwóch obszarach objętych pomocą, maksymalna intensywność pomocy w odniesieniu do inwestycji początkowej jest równa maksymalnej intensywności pomocy stosowanej na tym obszarze objętym pomocą, na którym kwota poniesionych kosztów kwalifikowalnych jest najwyższa. Inwestycje początkowe realizowane przez duże przedsiębiorstwa na obszarach „c” mogą otrzymać pomoc regionalną jedynie w związku z projektami w ramach EWT, jeżeli stanowią inwestycje początkowe, które zapoczątkowują nową działalność gospodarczą.

5.5.2. Programy pomocy operacyjnej

101. Państwa EOG-EFTA muszą wykazać, że poziom pomocy jest proporcjonalny do problemu, jakiemu pomoc ma zaradzić.

102. W szczególności państwa EOG-EFTA muszą spełnić następujące warunki:

- 1) pomoc musi zostać obliczona w stosunku do określonej z góry grupy kosztów kwalifikowalnych, które można w pełni powiązać z problemem, któremu pomoc ma zaradzić, zgodnie z tym, co wykazało państwo EOG-EFTA;
- 2) pomoc musi być ograniczona do pewnej części tych z góry określonych kosztów kwalifikowalnych i nie może ich przekraczać;
- 3) kwota pomocy przypadająca na każdego beneficjenta pomocy musi być proporcjonalna do poziomu problemów, z jakimi faktycznie boryka się każdy beneficjent pomocy.

103. Aby pomoc mogła zmniejszyć pewne szczególne trudności, przed jakimi stoją MŚP na obszarach „a”, poziom pomocy musi być stopniowo obniżany w trakcie trwania programu ⁽⁵³⁾. Nie ma to zastosowania do programów mających na celu zapobieganie wyludnianiu się obszarów słabo zaludnionych i bardzo słabo zaludnionych.

5.6. Unikanie nadmiernego negatywnego wpływu na konkurencję i wymianę handlową

104. Aby pomoc można było uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym, negatywne skutki środków pomocy, takie jak zakłócenia konkurencji i wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami EOG, muszą być ograniczone i nie mogą przeważać nad pozytywnymi skutkami pomocy w zakresie, w jakim byłoby to sprzeczne ze wspólnym interesem.

5.6.1. Uwagi ogólne

105. W ogólnym bilansie pozytywnych skutków pomocy (sekcja 5.1) w stosunku do jej negatywnych skutków dla konkurencji i wymiany handlowej ESA może w stosownych przypadkach uwzględnić fakt, że oprócz wkładu w rozwój regionalny i spójność pomoc wywołuje również inne pozytywne skutki. Może to mieć miejsce na przykład w przypadku, gdy zostanie stwierdzone, że inwestycja początkowa, oprócz wkładu w tworzenie miejsc pracy na szczeblu lokalnym, zapoczątkowania nowych rodzajów działalności lub generowania lokalnych dochodów, przyczynia się w znaczący sposób w szczególności do transformacji cyfrowej lub transformacji w kierunku działalności zrównoważonej środowiskowo, w tym działalności niskoemisyjnej, neutralnej dla klimatu lub odpornej na zmiany klimatu. ESA zwróci szczególną uwagę na art. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 ⁽⁵⁴⁾ w sprawie systematyki, w tym na zasadę „nie czyni poważnych szkód” lub inne porównywalne metody. Ponadto, w ramach oceny negatywnych skutków dla konkurencji i wymiany handlowej ESA może w stosownych przypadkach uwzględnić negatywne zewnętrzne skutki działalności objętej pomocą, jeżeli takie zewnętrzne skutki wpływają niekorzystnie na konkurencję i wymianę handlową między państwami EOG w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem, prowadząc do powstania problemu niewydolności rynku lub jego zaostrzenia ⁽⁵⁵⁾.

⁽⁵²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 259) lub rozporządzenie zawierające przepisy szczegółowe dotyczące celu „Europejska współpraca terytorialna” (Interreg) mające zastosowanie do okresu programowania 2021–2027, w zależności od tego, które z nich ma zastosowanie do danej inwestycji początkowej.

⁽⁵³⁾ Również w przypadku zgłaszania programów pomocy operacyjnej w celu przedłużenia obowiązywania istniejących środków pomocy.

⁽⁵⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).

⁽⁵⁵⁾ Taka sytuacja może mieć także miejsce wówczas, gdy pomoc zakłóca funkcjonowanie instrumentów ekonomicznych, które wprowadzono, aby zinternalizować takie negatywne skutki zewnętrzne (np. przez oddziaływanie na sygnały cenowe dostarczane przez unijny system handlu uprawnieniami do emisji lub podobny instrument).

106. Jeżeli chodzi o negatywne skutki, pomoc regionalna może powodować dwa główne rodzaje potencjalnych zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej. Są to zakłócenia związane z rynkiem produktowym oraz skutki dotyczące lokalizacji. Obydwa rodzaje zakłóceń mogą prowadzić do nieefektywności przydziału zasobów (pogarszając wyniki gospodarcze rynku wewnętrznego) oraz do problemów z dystrybucją (rozkładem działalności gospodarczej na różnych obszarach).

107. Jednym z potencjalnie szkodliwych skutków pomocy państwa jest to, że uniemożliwia ona rynkowi zapewnienie efektywności poprzez nagradzanie najbardziej efektywnych producentów oraz wywieranie presji na tych najmniej efektywnych, zmuszając ich do usprawnień, restrukturyzacji bądź wycofania się z rynku. Pomoc państwa, która powoduje znaczny wzrost mocy produkcyjnych na nierentownym rynku, może nadmiernie zakłócić konkurencję, ponieważ utworzenie lub utrzymanie nadwyżki produkcyjnej może spowodować obniżenie marż zysku lub ograniczenie inwestycji konkurentów bądź nawet doprowadzić do ich wycofania się z rynku. Może to doprowadzić do sytuacji, w której konkurenci, którzy w przeciwnym wypadku byłoby w stanie konkurować na rynku, zmuszeni są do wycofania się z niego. Może to również uniemożliwiać przedsiębiorstwom wejście na rynek lub ekspansję na rynku, a także osłabić motywację do wprowadzania innowacji ze strony konkurentów. Może to skutkować niewydajnymi strukturami rynkowymi, które w dłuższej perspektywie są szkodliwe także dla konsumentów. Dostępność pomocy może także zachęcać do pasywnych lub zbyt ryzykownych zachowań ze strony potencjalnych beneficjentów pomocy. Może to mieć długofalowy negatywny wpływ na ogólne wyniki sektora.

108. Pomoc może również powodować zakłócenia polegające na wzmacnianiu lub utrzymywaniu znaczącej pozycji rynkowej beneficjenta pomocy. Nawet jeśli pomoc nie wzmacnia znaczącej pozycji rynkowej bezpośrednio, może to robić pośrednio poprzez zniechęcanie istniejących konkurentów do rozwoju, czego skutkiem będzie ich wycofanie się z rynku lub zniechęcenie nowych konkurentów do wejścia na rynek.

109. Oprócz powodowania zakłóceń na rynkach produktowych, z samej swojej natury pomoc regionalna wpływa również na lokalizację działalności gospodarczej. Jeżeli jeden obszar dzięki pomocy przyciąga inwestycje, inny nie ma takiej możliwości. Negatywne skutki na obszarach, na które pomoc ma niekorzystny wpływ, mogą objawiać się utratą działalności gospodarczej i miejsc pracy, w tym miejsc pracy dla podwykonawców. Negatywne skutki mogą być także odczuwalne jako rezultat utraty pozytywnych czynników zewnętrznych (np. efekt grupowania, transfer wiedzy, kształcenie i szkolenie).

110. Specyfika geograficzna odróżnia pomoc regionalną od innych form pomocy horyzontalnej. Szczególną cechą pomocy regionalnej jest fakt, że ma ona na celu wpłynięcie na decyzje inwestorów dotyczące lokalizacji projektów inwestycyjnych. Pomoc regionalna, wyrównując dodatkowe koszty wynikające z ograniczeń regionalnych oraz wspierając dodatkowe inwestycje na obszarach objętych pomocą bez odciągania ich od innych obszarów objętych pomocą znajdujących się na takim samym lub niższym poziomie rozwoju, przyczynia się nie tylko do rozwoju danego obszaru, ale także do zwiększenia spójności, a w efekcie końcowym przynosi korzyści całej EOG. Potencjalne negatywne skutki lokalizacyjne pomocy regionalnej są już do pewnego stopnia ograniczone przez mapy pomocy regionalnej, które definiują obszary, na których można przyznawać pomoc regionalną zgodnie z celami w zakresie regionalnego rozwoju gospodarczego i polityki spójności, oraz maksymalne dopuszczalne poziomy intensywności pomocy. Aby ocenić wpływ pomocy na rozwój obszaru i spójność, nadal ważne jest jednak zrozumienie tego, jak wyglądałaby sytuacja w przypadku braku pomocy.

5.6.2. Wyraźne negatywne skutki dla konkurencji i wymiany handlowej

111. ESA określa szereg sytuacji, w których negatywne skutki regionalnej pomocy inwestycyjnej dla konkurencji i wymiany handlowej między państwami EOG wyraźnie przeważają nad skutkami pozytywnymi; mało prawdopodobne jest wówczas, że pomoc zostanie uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

5.6.2.1. Powstanie nadwyżki mocy produkcyjnych na rynku w fazie bezwzględniego spadku

112. Jak wspomniano w pkt 107, aby ocenić negatywne skutki pomocy, ESA bierze pod uwagę dodatkową zdolność produkcyjną powstałą w wyniku realizacji projektu, kiedy rynek nie działa efektywnie.

113. W przypadku gdy inwestycje zwiększające moce produkcyjne w ramach danego rynku są możliwe dzięki pomocy państwa, istnieje ryzyko, że będzie to miało negatywny wpływ na produkcję lub inwestycje na innych obszarach EOG. Jest to szczególnie prawdopodobne w przypadku, gdy skala wzrostu mocy produkcyjnych przekracza tempo rozwoju rynku lub gdy do wzrostu mocy produkcyjnych dochodzi na rynku charakteryzującym się nadwyżką mocy produkcyjnych.

114. Jeżeli zatem inwestycja skutkuje powstaniem lub zwiększeniem nadwyżki mocy produkcyjnych na rynku, który pod względem strukturalnym znajduje się w fazie bezwzględnego spadku (tj. rynek ten się zmniejsza) ⁽⁵⁶⁾, ESA uznaje, że pomoc wywiera skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek skutek pozytywny. Dotyczy to w szczególności sytuacji objętych scenariuszem 1 (decyzje dotyczące inwestycji).

115. Jeżeli chodzi o sytuacje objęte scenariuszem 2 (decyzje dotyczące lokalizacji), w których inwestycja zostałaby w każdym przypadku zrealizowana na tym samym rynku geograficznym lub, wyjątkowo, na innym rynku geograficznym, ale przy sprzedaży ukierunkowanej na ten sam rynek geograficzny, pomoc – o ile jej kwota ogranicza się do minimum niezbędnego w celu zrekompensowania niekorzystnej lokalizacji i nie zapewnia beneficjentowi pomocy dodatkowej płynności – wywiera wpływ wyłącznie na decyzję dotyczącą lokalizacji. W takiej sytuacji inwestycja prowadziłaby do powstania dodatkowych mocy produkcyjnych na danym rynku geograficznym niezależnie od przyznanej pomocy. W związku z powyższym potencjalny rezultat, jeżeli chodzi o nadwyżkę mocy produkcyjnych, byłby zasadniczo taki sam niezależnie od przyznanej pomocy. Jeżeli jednak alternatywna lokalizacja inwestycji znajduje się na innym rynku geograficznym, a pomoc skutkuje powstaniem nadwyżki mocy produkcyjnych na rynku, który pod względem strukturalnym znajduje się w fazie bezwzględnego spadku, zastosowanie mają wskazówki przedstawione w pkt 114.

5.6.2.2. Negatywny wpływ na spójność

116. Jak określono w pkt 109 i 110, aby ocenić negatywne skutki pomocy, ESA musi wziąć pod uwagę wpływ pomocy na lokalizację działalności gospodarczej.

117. W sytuacjach objętych scenariuszem 2 (decyzje dotyczące lokalizacji), gdzie bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zlokalizowana na obszarze, na którym intensywność pomocy regionalnej ⁽⁵⁷⁾ jest wyższa lub taka sama jak na obszarze docelowym, stanowi to skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek skutek pozytywny, ponieważ jest to sprzeczne z podstawowym założeniem pomocy regionalnej.

5.6.2.3. Przeniesienie

118. Kiedy ESA będzie oceniać środki podlegające zgłoszeniu, wystąpi o wszystkie informacje konieczne do stwierdzenia, czy dana pomoc państwa może spowodować znaczną utratę miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terenie EOG. W takiej sytuacji, jeżeli inwestycja umożliwia beneficjentowi przeniesienie działalności na obszar docelowy i jeżeli istnieje związek przyczynowy między pomocą a tym przeniesieniem, stanowi to skutek negatywny, który najprawdopodobniej nie zostanie zrównoważony przez jakikolwiek efekt pozytywny.

5.6.3. Programy pomocy inwestycyjnej

119. Programy pomocy inwestycyjnej nie mogą prowadzić do znacznych zakłóceń konkurencji i wymiany handlowej. W szczególności, nawet jeśli zakłócenia można uznać za ograniczone na poziomie indywidualnym (pod warunkiem że spełnione są wszystkie warunki pomocy inwestycyjnej), łącznie programy mogą jednak prowadzić do dużych zakłóceń. Takie zakłócenia mogą dotyczyć rynków produkcyjnych, doprowadzając do sytuacji nadwyżki produkcyjnej (lub pogarszając taką istniejącą już sytuację) bądź też tworząc, wzmacniając lub utrzymując znaczącą pozycję rynkową niektórych beneficjentów w sposób, który wpływa negatywnie na dynamiczne zachęty. Pomoc dostępna w ramach programów może również doprowadzić do znacznej utraty działalności gospodarczej w innych obszarach EOG. Jeżeli program jest ukierunkowany na wybrane sektory, ryzyko takiego zakłócenia jest jeszcze bardziej wyraźne.

120. Dlatego też państwa EOG-EFTA muszą wykazać, że takie negatywne skutki będą ograniczone do minimum, uwzględniając np. wielkość projektu, indywidualne i całkowite kwoty pomocy, spodziewanych beneficjentów oraz charakterystyczne cechy danych sektorów. Aby ESA mógł ocenić spodziewane negatywne skutki, państwa EOG-EFTA mogą przedstawić wszystkie dostępne oceny skutków oraz oceny *ex post* przeprowadzone dla podobnych, realizowanych wcześniej programów.

⁽⁵⁶⁾ ESA przeprowadzi stosowną ocenę w tym zakresie, biorąc pod uwagę zarówno wolumen, jak i wartość, a także uwzględni cykl koniunkturalny.

⁽⁵⁷⁾ Aby to zweryfikować, należy zastosować standardowy pułap pomocy obowiązujący na obszarach „c” graniczących z obszarami „a”, niezależnie od zwiększonych poziomów intensywności pomocy zgodnie z pkt 184.

121. Przyznając pomoc na poszczególne projekty w ramach programu, organ przyznający pomoc musi zweryfikować i potwierdzić, że pomoc nie powoduje wyraźnych negatywnych skutków, opisanych w pkt 111–118. Można to zweryfikować na podstawie informacji przekazanych przez beneficjenta pomocy podczas składania wniosku o pomoc oraz na podstawie oświadczenia złożonego na standardowym formularzu wniosku o pomoc, w którym należy wskazać alternatywną lokalizację w sytuacji nieprzyznania pomocy.

5.6.4. Indywidualna pomoc inwestycyjna podlegająca zgłoszeniu

122. Oceniając negatywne skutki pomocy indywidualnej, ESA rozróżnia dwa scenariusze alternatywne opisane powyżej w pkt 96 i 97.

5.6.4.1. Sytuacje objęte scenariuszem 1 (decyzja dotycząca inwestycji)

123. W sytuacjach objętych scenariuszem 1 ESA przykłada szczególną wagę do skutków negatywnych związanych ze wzrostem nadwyżki mocy produkcyjnych na rynkach w fazie spadku, zapobiegania wycofywaniu się przedsiębiorstw z rynku oraz do pojęcia znaczącej pozycji rynkowej. Negatywne skutki tego rodzaju opisano w pkt 124–133; muszą one zostać zrównoważone pozytywnymi skutkami pomocy. Jeżeli jednak ustalono, że pomoc doprowadziłaby do wystąpienia wyraźnych negatywnych skutków, o których mowa w pkt 114, jest mało prawdopodobne, aby pomoc została zrównoważona przez jakikolwiek skutek pozytywny i tym samym została uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

124. Aby umożliwić ustalenie i ocenę potencjalnego zakłócenia konkurencji i wymiany handlowej, państwa EOG-EFTA powinny przedłożyć dowody umożliwiające ESA ustalenie właściwych rynków produktowych (produktów dotkniętych zmianą w zachowaniu beneficjenta pomocy) oraz ustalenie konkurentów i klientów/konsumentów, na których zmiana ta ma wpływ. Dany produkt oznacza z reguły produkt, którego dotyczy projekt inwestycyjny⁽⁵⁸⁾. Jeśli projekt odnosi się do produktu pośredniego, a znacząca część produkcji nie jest sprzedawana na rynku, dany produkt obejmować może produkty stanowiące kolejne ogniwo w procesie produkcji. Właściwy rynek produktowy obejmuje dany produkt i jego substituty uznawane za takie przez konsumentów (na podstawie cech charakterystycznych, cen lub przeznaczenia produktu) lub przez producentów (ze względu na elastyczność linii produkcyjnych).

125. Przy ocenie takich potencjalnych zakłóceń ESA będzie stosować wiele kryteriów, takich jak: struktura rynku danego produktu, kondycja rynku (rynek w fazie spadku lub wzrostu), procedura wyboru beneficjenta pomocy, bariery wejścia i wyjścia oraz różnicowanie produktów.

126. Systematyczne korzystanie z pomocy państwa przez dane przedsiębiorstwo może wskazywać na to, że nie jest ono w stanie samodzielnie przeciwstawić się konkurencji lub że czerpie nienależne korzyści w porównaniu ze swoimi konkurentami.

127. ESA wyróżnia dwa główne źródła potencjalnych negatywnych skutków dla rynków produktowych:

- 1) przypadki zwiększenia mocy produkcyjnych, które prowadzi do powstania nadwyżki produkcyjnej lub do pogorszenia sytuacji pod względem już istniejącej nadwyżki produkcyjnej, szczególnie na rynku w fazie spadku;
- 2) przypadki, w których beneficjent pomocy posiada znaczącą pozycję rynkową.

128. Aby ocenić, czy pomoc prowadzi do stworzenia lub utrzymania nieefektywnych struktur rynkowych, ESA weźmie pod uwagę dodatkową zdolność produkcyjną powstałą w wyniku realizacji projektu oraz sprawdzi efektywność rynku.

129. Jeżeli dany rynek jest w okresie wzrostu, zwykle oznacza to mniej powodów do obaw, że pomoc wpłynie negatywnie na dynamiczne zachęty lub nadmiernie utrudni wycofywanie się z rynku lub wejście na rynek.

⁽⁵⁸⁾ W przypadku projektów inwestycyjnych obejmujących produkcję kilku różnych produktów konieczna jest ocena każdego z nich.

130. Większe obawy mogą rodzić rynki w fazie spadku. ESA rozróżnia dwie sytuacje: kiedy w długoterminowej perspektywie rynek znajduje się w fazie spadku strukturalnego (tj. zmniejsza się) oraz kiedy rynek jest w fazie spadku względnego (tj. wciąż rośnie, ale nie przekracza wartości referencyjnej dla stopy wzrostu).

131. Nierentowność rynku jest zwykle mierzona w stosunku do produktu krajowego brutto (PKB) EOG przez okres trzech lat przed rozpoczęciem projektu (stopa referencyjna). Można ją również zmierzyć na podstawie przewidywanych stóp wzrostu w najbliższych trzech–pięciu latach. Wskaźniki mogą obejmować oczekiwany przyszły wzrost danego rynku, wynikające z tego oczekiwane wskaźniki wykorzystania mocy produkcyjnych oraz możliwy wpływ zwiększenia mocy produkcyjnych na konkurentów pod względem cen i marż zysku.

132. W niektórych przypadkach ocena wzrostu rynku produktowego w EOG może nie być odpowiednim narzędziem do oceny wszystkich skutków pomocy, szczególnie jeśli rynek geograficzny obejmuje cały świat. W takiej sytuacji ESA uwzględni wpływ pomocy na odpowiednie struktury rynku, a szczególnie jej potencjał wyparcia producentów z EOG.

133. Aby dokonać oceny istnienia znaczącej pozycji rynkowej, ESA weźmie pod uwagę pozycję beneficjenta pomocy w okresie przed otrzymaniem pomocy oraz jego spodziewaną pozycję rynkową po ukończeniu inwestycji. ESA rozważy udziały w rynku beneficjenta pomocy, a także udziały w rynku jego konkurentów oraz inne stosowne czynniki. Na przykład oceni strukturę rynku poprzez zbadanie koncentracji na rynku, potencjalnych barier utrudniających wejście na rynek ⁽⁵⁹⁾, siły nabywczej ⁽⁶⁰⁾ oraz barier utrudniających ekspansję lub wycofanie się z rynku.

5.6.4.2. Sytuacje objęte scenariuszem 2 (decyzja dotycząca lokalizacji)

134. Jeśli z analizy scenariusza alternatywnego wynika, że bez przyznanej pomocy inwestycja zostałaby zrealizowana w innym miejscu (scenariusz 2) na tym samym rynku geograficznym dla danego produktu, oraz jeśli pomoc jest proporcjonalna, skutek pod względem nadwyżki produkcyjnej lub znaczącej pozycji rynkowej zasadniczo będzie prawdopodobnie taki sam, bez względu na przyznanie pomocy. W takim przypadku pozytywne skutki pomocy prawdopodobnie przeważą nad ograniczonym negatywnym wpływem na konkurencję. Jeżeli jednak ww. alternatywna lokalizacja znajduje się na terenie EOG, zaniepokojenie ESA budzą w szczególności negatywne skutki związane z alternatywną lokalizacją. W związku z tym jeżeli pomoc prowadzi do wystąpienia wyraźnego negatywnego skutku, o którym mowa w pkt 117 i 118, jest mało prawdopodobne, aby została zrównoważona przez jakikolwiek skutek pozytywny i tym samym została uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

5.6.5. Programy pomocy operacyjnej

135. Jeśli pomoc jest konieczna i proporcjonalna do osiągnięcia wkładu w rozwój regionalny i spójność opisanego w podsekcji 5.1.3, negatywne skutki pomocy dla konkurencji i wymiany handlowej między państwami EOG prawdopodobnie zostaną zrównoważone jej pozytywnymi skutkami. Jednak w niektórych przypadkach pomoc może spowodować zmiany struktury rynku lub charakterystycznych cech danego sektora lub danej branży, co może znacznie zakłócić konkurencję poprzez bariery utrudniające wejście na rynek lub wycofanie się z rynku, efekty substytucyjne lub przesunięcie przepływów handlowych. W takich przypadkach negatywne skutki pomocy prawdopodobnie nie zostaną zrównoważone przez jakikolwiek skutek pozytywny.

5.7. Przejrzystość

136. Korzystając z opracowanego przez Komisję Europejską modułu dotyczącego przejrzystości przyznawania pomocy państwa ⁽⁶¹⁾ lub na kompleksowej stronie internetowej dotyczącej pomocy państwa, państwa EOG EFTA muszą opublikować następujące informacje na szczeblu krajowym lub regionalnym:

- 1) pełen tekst decyzji o przyznaniu pomocy indywidualnej lub zatwierdzonego programu pomocy oraz odnośnych przepisów wykonawczych lub link do tych informacji;
- 2) informacje na temat każdej pomocy indywidualnej przekraczającej 100 000 EUR z wykorzystaniem struktury określonej w załączniku VIII.

⁽⁵⁹⁾ Bariery utrudniające wejście na rynek obejmują bariery prawne (w szczególności prawa własności intelektualnej), korzyści skali i zakresu oraz bariery dostępu do sieci i infrastruktury. Jeżeli pomoc dotyczy rynku, na którym beneficjent pomocy jest już obecny, potencjalne bariery wejścia mogą wzmocnić potencjalną znaczącą pozycję rynkową beneficjenta pomocy i jednocześnie wzmocnić potencjalne negatywne skutki tej pozycji rynkowej.

⁽⁶⁰⁾ Jeżeli na rynku obecni są silni nabywcy, prawdopodobieństwo, że beneficjent pomocy podniesie ceny wobec tych silnych nabywców, jest mniejsze.

⁽⁶¹⁾ „Baza danych dotycząca przejrzystości pomocy państwa. Wyszukiwanie publiczne” dostępna pod adresem: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=pl>.

137. W odniesieniu do pomocy przyznanej na projekty w ramach EWT informacje, o których mowa w pkt 136, należy umieścić na stronie internetowej państwa EOG, w którym ma siedzibę dana instytucja zarządzająca⁽⁶²⁾. Opcjonalnie, uczestniczące państwa EOG mogą postanowić, że każde z nich dostarcza informacje dotyczące środków pomocy na swoim terytorium na odpowiednich stronach internetowych.

138. Państwa EOG-EFTA muszą zorganizować swoje kompleksowe strony internetowe dotyczące pomocy państwa, o których mowa w pkt 136, w sposób umożliwiający łatwy dostęp do tych informacji. Informacje muszą być publikowane w niezastrzeżonym formacie arkusza kalkulacyjnego, który umożliwia skuteczne przeszukiwanie danych, ich ekstrakcję, pobieranie i łatwe publikowanie w internecie, na przykład w formacie CSV lub XML. Ogół społeczeństwa musi mieć możliwość dostępu do strony internetowej bez żadnych ograniczeń, w tym bez konieczności wcześniejszej rejestracji użytkownika.

139. W przypadku programów pomocy w formie korzyści podatkowych warunki określone w pkt 136 ppkt 2 zostaną uznane za spełnione, jeżeli państwa EOG-EFTA publikują wymagane informacje dotyczące kwot pomocy indywidualnej w następujących przedziałach (w mln EUR):

0,1–0,5;

0,5–1;

1–2;

2–5;

5–10;

10–30;

30–60;

60–100;

100–250; oraz

250 i więcej.

140. Informacje, o których mowa w pkt 136 ppkt 2, muszą zostać opublikowane w terminie sześciu miesięcy od daty przyznania pomocy lub, w przypadku pomocy w formie korzyści podatkowych, w ciągu jednego roku od daty, do której wymagane jest złożenie deklaracji podatkowej⁽⁶³⁾. W przypadku pomocy niezgodnej z prawem, ale uznanej następnie za zgodną z rynkiem wewnętrznym, państwa EOG-EFTA muszą opublikować te informacje w terminie sześciu miesięcy od dnia przyjęcia przez ESA decyzji uznającej pomoc za zgodną z rynkiem wewnętrznym. Aby umożliwić egzekwowanie zasad pomocy państwa zgodnie z Porozumieniem EOG, stosowne informacje muszą być dostępne przez co najmniej 10 lat od dnia przyznania pomocy.

141. ESA opublikuje na swojej stronie internetowej linki do stron internetowych dotyczących pomocy państwa, o których mowa w pkt 136.

6. OCENA

142. Aby zagwarantować, że zakłócenie konkurencji i wymiany handlowej będzie ograniczone, ESA może także zażądać poddania programów pomocy, o których mowa w pkt 143, ocenie *ex post*. Oceny będą przeprowadzane w odniesieniu do programów, w przypadku których potencjalne zakłócenie konkurencji i wymiany handlowej jest szczególnie silne, co oznacza, że istnieje ryzyko poważnego ograniczenia lub zakłócenia konkurencji, jeśli wdrożenie nie zostanie w odpowiednim czasie poddane przeglądowi.

143. Przeprowadzenie oceny *ex post* może być konieczne w przypadku programów pomocy o dużym budżecie, programów zawierających nowatorskie elementy lub programów, w których przewidziano istotne zmiany rynkowe, technologiczne lub regulacyjne. Ocena będzie wymagana w przypadku programów, w których budżet pomocy państwa lub rozliczone wydatki przekraczają 150 mln EUR w danym roku lub 750 mln EUR w całym okresie ich trwania, tj. łącznym czasie trwania danego programu i każdego poprzedniego programu obejmującego podobny cel i podobny obszar geograficzny, począwszy od dnia 1 stycznia 2022 r. Biorąc pod uwagę cele oceny, a także w celu uniknięcia nakładania na państwa EOG-EFTA nadmiernego obciążenia, przeprowadzenie oceny *ex post* jest wymagane wyłącznie w odniesieniu do programów pomocy, których łączny okres obowiązywania przekracza trzy lata, począwszy od dnia 1 stycznia 2022 r.

⁽⁶²⁾ Zgodnie z definicją w art. 21 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1299/2013.

⁽⁶³⁾ Jeżeli nie obowiązuje żaden formalny wymóg dotyczący deklaracji rocznych, dzień 31 grudnia roku, na który przyznano pomoc, będzie traktowany jako data przyznania pomocy do celów wprowadzania informacji.

144. Od wymogu przeprowadzenia oceny *ex post* może odstąpić w przypadku programów pomocy będących bezpośrednimi następcami wcześniejszego programu, który służył realizacji zbliżonego celu, obejmował ten sam obszar geograficzny i został poddany ocenie oraz w odniesieniu do którego przedstawiono ostateczne sprawozdanie z oceny zgodnie z planem oceny zatwierdzonym przez ESA, niezawierające żadnych negatywnych ustaleń. W przypadku gdy ostateczne sprawozdanie z oceny programu okaże się niezgodne z zatwierdzonym planem oceny, dany program musi zostać zawieszony ze skutkiem natychmiastowym.

145. Celem oceny powinna być weryfikacja realizacji przyjętych założeń i spełnienia warunków leżących u podstaw zgodności programu z rynkiem wewnętrznym, w szczególności weryfikacja konieczności zastosowania środka pomocy i jego skuteczności w świetle jego uprzednio zdefiniowanych celów ogólnych i szczegółowych. W ocenie należy uwzględnić także wpływ danego programu na konkurencję i wymianę handlową.

146. W przypadku programów pomocy objętych wymogiem oceny zgodnie z pkt 143 państwa EOG-EFTA muszą zgłosić projekt planu oceny, który będzie stanowił integralną część przeprowadzanej przez ESA oceny programu, w następujący sposób:

- 1) razem z programem pomocy, jeżeli w jego budżecie kwota pomocy państwa przekracza 150 mln EUR w dowolnym roku lub 750 mln EUR w całym okresie jego realizacji;
- 2) w terminie 30 dni roboczych po dokonaniu istotnej zmiany skutkującej zwiększeniem budżetu programu do ponad 150 mln EUR w dowolnym roku lub do 750 mln EUR w całym okresie realizacji programu;
- 3) w terminie 30 dni roboczych po oficjalnym zaksięgowaniu wydatków w ramach programu przekraczających 150 mln EUR w którymkolwiek roku.

147. Projekt planu oceny musi być zgodny ze wspólnymi zasadami metodycznymi ustanowionymi przez ESA ⁽⁶⁴⁾. Państwa EOG-EFTA muszą opublikować plan oceny zatwierdzony przez ESA.

148. Ocena *ex post* musi zostać przeprowadzona przez eksperta, który jest niezależny od organu przyznającego pomoc, na podstawie planu oceny. W ramach każdej oceny należy sporządzić przynajmniej jedno okresowe i jedno końcowe sprawozdanie z oceny. Państwa EOG-EFTA muszą opublikować oba sprawozdania.

149. Końcowe sprawozdanie z oceny należy przekazać ESA w odpowiednim terminie, najpóźniej na dziewięć miesięcy przed datą wygaśnięcia programu pomocy, tak by Urząd mógł ocenić ewentualne przedłużenie okresu jego obowiązywania. Termin ten może zostać skrócony w przypadku programów powodujących uruchomienie wymogu oceny w ciągu ostatnich dwóch lat ich wdrażania. Dokładny zakres i zasady każdej oceny zostaną określone w decyzji o zatwierdzeniu programu pomocy. W zgłoszeniu wszelkich późniejszych środków pomocy o podobnym celu należy opisać, w jaki sposób uwzględniono wyniki oceny.

7. MAPY POMOCY REGIONALNEJ

150. W niniejszej sekcji ESA przedstawia kryteria określania obszarów spełniających warunki ustanowione w art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG. Obszary, które spełniają te warunki i które państwa EOG-EFTA chcą uznać za obszary „a” lub „c” ⁽⁶⁵⁾, muszą zostać wskazane w mapie pomocy regionalnej; przyznawanie pomocy przedsiębiorstwom z siedzibą na tych obszarach jest możliwe dopiero po zgłoszeniu ww. mapy Urzędowi Nadzoru EFTA i jej zatwierdzeniu przez Urząd.

151. Mapy muszą również określać maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące na tych obszarach w okresie ważności zatwierdzonej mapy.

152. Aby utrzymać efekt zachęty pomocy, w przypadku gdy wnioski o przyznanie pomocy dotyczące uznaniowych środków pomocy wprowadzono jeszcze przed rozpoczęciem okresu ważności mapy, „kwoty pomocy uważanej za niezbędną” określonej w pierwotnym wniosku o przyznanie pomocy nie można zmienić z mocą wsteczną po rozpoczęciu prac w ramach projektu w celu uzasadnienia wyższej intensywności pomocy, która może być dostępna na podstawie niniejszych wytycznych.

⁽⁶⁴⁾ Na podstawie dokumentu roboczego służb Komisji – Wspólne metody oceny pomocy państwa, Bruksela, 28.5.2014, SWD(2014) 179 final lub jakiegokolwiek dokumentu, który ten dokument zastępuje.

⁽⁶⁵⁾ W mapie pomocy regionalnej należy także wskazać obszary słabo i bardzo słabo zaludnione.

153. W przypadku automatycznych programów pomocy w postaci korzyści podatkowej maksymalną intensywność pomocy dostępną na podstawie niniejszych wytycznych można zastosować wyłącznie do projektów, których realizację rozpoczęto najwcześniej w dniu, w którym na podstawie odpowiednich przepisów krajowych zaczęła obowiązywać zwiększona właściwa maksymalna intensywność pomocy. W przypadku projektów rozpoczętych przed tym dniem w dalszym ciągu będzie miała zastosowanie maksymalna intensywność pomocy zatwierdzona na podstawie poprzedniej mapy pomocy regionalnej.

7.1. Odsetek ludności kwalifikujący się do objęcia pomocą regionalną

154. Z uwagi na fakt, że przyznawanie pomocy regionalnej jest wyłączone spod ogólnego zakazu pomocy państwa ustanowionego w art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Komisja jest zdania, że łączny odsetek ludności na obszarach „a” i „c” w UE-27 musi być niższy od odsetka na obszarach nieokreślonych w mapie. Całkowity odsetek ludności na obszarach określonych w UE-27 powinien zatem wynosić poniżej 50 % populacji UE-27.

155. W wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 ⁽⁶⁶⁾ Komisja ustaliła łączny odsetek ludności na obszarach „a” i „c” na poziomie 47 % ludności UE-28. Biorąc pod uwagę wystąpienie Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z UE, Komisja uważa, że całkowity odsetek ludności UE-27 należy zwiększyć do 48 %.

156. W związku z tym w przypadku państw członkowskich ogólny maksymalny odsetek ludności obszarów „a” i „c” wyznaczony w obecnych wytycznych Komisji w sprawie regionalnej pomocy państwa ⁽⁶⁷⁾ wynosi 48 % populacji UE-27.

156 a. ESA podziela opinię Komisji. W związku z tym w niniejszych wytycznych należy określić odpowiedni pułap łącznego odsetka ludności dla całego EOG, który obejmuje państwa EOG-EFTA. Pułap obejmujący całe EOG ustala się poprzez dodanie liczby ludności państw EOG-EFTA do wartości pułapu odsetka ludności ustanowionego w wytycznych Komisji. W związku z tym do celów niniejszych wytycznych ogólny maksymalny odsetek ludności obszarów „a” i „c” ustala się na poziomie 48 % całkowitej liczby ludności EOG, z wykorzystaniem danych Eurostatu za 2018 r.

7.2. Odstępstwo na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a)

157. Art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG stanowi, że „pomoc przeznaczona na sprzyjanie rozwojowi gospodarczemu regionów, w których poziom życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje poważny stan niedostatecznego zatrudnienia, może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości „użycie słów »nienormalnie« oraz »poważny« w art. 107 ust. 3 lit. a) [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej] dowodzi, że wyjątek dotyczy jedynie tych obszarów, na których sytuacja gospodarcza jest szczególnie niekorzystna w porównaniu z [Unią] jako całością” ⁽⁶⁸⁾.

158. Zdaniem ESA warunki określone w art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG są spełnione w przypadku regionów statystycznych na poziomie 2, w których produkt krajowy brutto (PKB) na mieszkańca wynosi 75 % średniej dla EOG lub mniej ⁽⁶⁹⁾.

159. Państwa EOG-EFTA mogą zatem określić jako obszary „a” następujące obszary:

- 1) regiony statystyczne na poziomie 2, w których PKB na mieszkańca według standardów siły nabywczej (PPS) ⁽⁷⁰⁾ wynosi 75 % średniej dla EOG lub mniej (w oparciu o średnią z ostatnich trzech lat, za które dostępne są dane Eurostatu ⁽⁷¹⁾);
- 2) [...].

⁽⁶⁶⁾ Dz.U. C 209 z 23.7.2013, s. 1.

⁽⁶⁷⁾ Pułap ten ustala się w oparciu o dane Eurostatu na temat ludności za 2018 r. Pułap ten odpowiada 48,00 % UE-27_2020 – (Unia Europejska – 27 państw (od 2020 r.)).

⁽⁶⁸⁾ Wyrok z dnia 14 października 1987 r., Niemcy/Komisja, sprawa 248/84, ECLI:EU:C:1987:437, pkt 19; wyrok z dnia 14 stycznia 1997 r., Hiszpania/Komisja, C-169/95, ECLI:EU:C:1997:10, pkt 15; oraz wyrok z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie Włochy/Komisja, C-310/99, ECLI:EU:C:2002:143, pkt 77.

⁽⁶⁹⁾ [...].

⁽⁷⁰⁾ We wszelkich kolejnych odniesieniach do PKB na mieszkańca PKB jest mierzone w PPS.

⁽⁷¹⁾ Dane te obejmują lata 2016–2018. We wszelkich kolejnych odniesieniach do PKB na mieszkańca w odniesieniu do średniej dla EOG dane opierają się na średniej danych regionalnych Eurostatu za lata 2016–2018 (aktualizacji dokonano w dniu 23 marca 2020 r.).

160. W załączniku I określono kwalifikujące się obszary „a” z podziałem na państwa EOG-EFTA. W momencie przyjmowania niniejszych wytycznych żaden region w państwach EOG-EFTA nie kwalifikował się do odstępstwa na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a) Porozumienia EOG.

7.3. Odstępstwo na podstawie art. 61 ust. 3 lit. c)

161. Art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG stanowi, że „pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem”, może zostać uznana za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. Zdaniem Trybunału Sprawiedliwości „[w]yłączenie zawarte w art. 107 ust. 3 lit. c) [Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej] [...] dopuszcza rozwój pewnych obszarów bez ograniczania go uwarunkowaniami ekonomicznymi określonymi w art. 107 ust. 3 lit. a), pod warunkiem że taka pomoc »nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem«. Przepis ten uprawnia Komisję do zatwierdzania pomocy mającej na celu dalszy rozwój gospodarczy tych obszarów państw członkowskich, które są mniej uprzywilejowane w stosunku do średniej krajowej”⁽⁷²⁾. Zdaniem ESA analogiczne zastosowanie ma art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia EOG.

162. Maksymalny odsetek ludności na obszarach „c” w EOG („odsetek ludności na obszarach »c«”) otrzymuje się poprzez odjęcie odsetka ludności z kwalifikujących się obszarów „a” w EOG od ogólnego maksymalnego odsetka ludności EOG określonego w pkt 156a.

163. Istnieją dwie kategorie obszarów „c”:

- 1) obszary, które spełniają pewien zestaw warunków i które państwo EOG-EFTA może w związku z tym oznaczyć jako obszary „c” bez konieczności dalszego uzasadnienia („wstępnie określone obszary »c«”);
- 2) obszary, które państwo EOG-EFTA może wedle własnego uznania oznaczyć jako obszary „c”, pod warunkiem że wykáže, iż obszary te spełniają pewne kryteria społeczno-ekonomiczne („nieokreślone z góry obszary »c«”).

7.3.1. Wstępnie określone obszary „c”

7.3.1.1. Specjalny przydział odsetka ludności na obszarze „c” na wstępnie określonych obszarach „c”

164. [...] ⁽⁷³⁾.

165. ESA uważa także, że państwa EOG-EFTA muszą mieć wystarczający odsetek ludności na obszarach „c”, aby móc oznaczyć jako obszary „c” obszary o małej gęstości zaludnienia.

166. Następujące obszary uznaje się za wstępnie określone obszary „c”:

- 1) [...];
- 2) obszary słabo zaludnione: regiony statystyczne na poziomie 2, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 mieszkańców na km², lub regiony statystyczne na poziomie 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km² (na podstawie danych Eurostatu o gęstości zaludnienia za 2018 r.).

167. W załączniku I określono specjalny przydział odsetka ludności na wstępnie określonych obszarach „c” z podziałem na państwa EOG-EFTA. Ten przydział odsetka ludności można wykorzystać wyłącznie do oznaczenia wstępnie określonych obszarów „c”.

7.3.1.2. Oznaczanie wstępnie określonych obszarów „c”

168. Państwa EOG-EFTA mogą oznaczyć jako obszary „c” wstępnie określone obszary „c”, o których mowa w pkt 166.

169. W przypadku obszarów słabo zaludnionych państwo EOG-EFTA powinno zasadniczo oznaczyć regiony statystyczne na poziomie 2, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 mieszkańców na km², lub regiony statystyczne na poziomie 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańców na km². Państwa EOG-EFTA mogą jednak oznaczyć części regionów statystycznych na poziomie 3, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km², lub inne obszary przyległe sąsiadujące z tymi regionami statystycznymi na poziomie 3, pod warunkiem że gęstość zaludnienia na tych obszarach wynosi poniżej 12,5 mieszkańca na km². W przypadku obszarów bardzo słabo zaludnionych państwa EOG-EFTA mogą oznaczyć regiony statystyczne na poziomie 2, w których gęstość zaludnienia wynosi poniżej 8 mieszkańców na km², lub inne mniejsze obszary przyległe sąsiadujące z tymi regionami statystycznymi na poziomie 2, pod warunkiem że gęstość zaludnienia na tych obszarach wynosi poniżej 8 mieszkańców na km² oraz że populacja obszarów bardzo słabo zaludnionych oraz obszarów słabo zaludnionych nie przekracza specjalnego przydziału odsetka ludności na obszarach „c”, o którym mowa w pkt 167.

⁽⁷²⁾ Niemcy/Komisja, sprawa 248/84, *op.cit.*, pkt 19.

⁽⁷³⁾ [...].

7.3.2. Nieokreślone z góry obszary „c”

7.3.2.1. Metoda przydzielania wśród państw EOG-EFTA odsetka ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c”

170. Maksymalny odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” w EOG otrzymuje się poprzez odjęcie odsetka ludności z kwalifikujących się obszarów „a” oraz wstępnie określonych obszarów „c” dla UE-27 i państw EOG-EFTA od łącznego maksymalnego odsetka ludności w EOG określonego w pkt 156a. Odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” jest przydzielany w ramach EOG-EFTA na podstawie metody określonej w załączniku III.

7.3.2.2. Zabezpieczenie oraz minimalny odsetek ludności

171. Aby zapewnić wszystkim państwom członkowskim kontynuację map pomocy regionalnej oraz minimalny zakres działań, Komisja uważa, że żadne państwo członkowskie nie powinno stracić więcej niż 30 % swego całkowitego odsetka ludności w porównaniu z okresem 2017–2020 oraz że wszystkie państwa członkowskie powinny mieć minimalny odsetek ludności kwalifikującej się do takiej pomocy.

172. W związku z tym, w drodze odstępstwa od ogólnego maksymalnego odsetka ludności określonego w pkt 156 wytycznych Komisji, Komisja zwiększyła odsetek ludności na obszarze „c” dla każdego państwa członkowskiego, tak aby:

- 1) łączny odsetek ludności na obszarach „a” i „c” każdego państwa członkowskiego nie został zmniejszony o więcej niż 30 % w porównaniu z okresem 2017–2020 ⁽⁷⁴⁾;
- 2) we wszystkich państwach członkowskich odsetek ludności wynosił co najmniej 7,5 % liczby ludności danego państwa ⁽⁷⁵⁾.

172 a. ESA podzieliła stanowisko Komisji. W związku z tym odsetek ludności na obszarze „c” zostaje zwiększony, tak aby Liechtenstein otrzymał minimalny odsetek ludności wynoszący 7,5 % ludności kraju.

173. W załączniku I określono odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c”, w tym zabezpieczenie oraz minimalny odsetek ludności z podziałem na państwa EOG-EFTA.

7.3.2.3. Oznaczanie nieokreślonych z góry obszarów „c”

174. Zdaniem ESA kryteria stosowane przez państwa EOG-EFTA do oznaczania obszarów „c” powinny odzwierciedlać szereg sytuacji, w których przyznanie pomocy regionalnej może być uzasadnione. Kryteria te powinny zatem uwzględniać problemy społeczno-ekonomiczne, geograficzne lub strukturalne, które prawdopodobnie występują na obszarach „c”, oraz powinny stanowić wystarczające zabezpieczenie, aby nie doprowadzić do sytuacji, w której przyznanie pomocy regionalnej zmieniłoby warunki wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem.

175. Państwa EOG-EFTA mogą więc oznaczyć jako obszary „c” nieokreślone z góry obszary „c” określone na podstawie następujących kryteriów:

- 1) kryterium 1: obszary przyległe, zamieszkałe przez co najmniej 100 000 mieszkańców ⁽⁷⁶⁾. Muszą być one położone w regionach statystycznych na poziomie 2 lub 3, w których:
 - (i) PKB na mieszkańca jest równe lub niższe od średniej dla EOG, lub
 - (ii) stopa bezrobocia wynosi co najmniej 115 % średniej krajowej ⁽⁷⁷⁾;
- 2) kryterium 2: regiony statystyczne na poziomie 3, zamieszkałe przez mniej niż 100 000 mieszkańców, w których:
 - (i) PKB na mieszkańca jest równe lub niższe od średniej dla EOG, lub
 - (ii) stopa bezrobocia wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej;

⁽⁷⁴⁾ Ten aspekt zabezpieczenia stosuje się w odniesieniu do Niemiec, Irlandii, Malty oraz Słowenii.

⁽⁷⁵⁾ Ten minimalny odsetek ludności ma zastosowanie w odniesieniu do Danii i Luksemburga.

⁽⁷⁶⁾ Próg liczby mieszkańców obniża się do 50 000 mieszkańców dla państw EOG-EFTA, w których odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw EOG-EFTA, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln.

⁽⁷⁷⁾ W przypadku bezrobocia obliczenia należy opierać na regionalnych danych opublikowanych przez krajowy urząd statystyczny, korzystając ze średnich za ostatnie trzy lata, za które takie dane są dostępne (w momencie zgłaszania mapy pomocy regionalnej). Jeżeli w niniejszych wytycznych nie określono inaczej, na tej podstawie oblicza się stopę bezrobocia w stosunku do średniej krajowej.

- 3) kryterium 3: wyspy lub obszary przyległe charakteryzujące się podobnym odizolowaniem geograficznym (np. półwyspy i obszary górskie), w których:
 - (i) PKB na mieszkańca jest równe średniej dla EOG ⁽⁷⁸⁾ lub niższe, lub
 - (ii) stopa bezrobocia wynosi co najmniej 115 % średniej krajowej ⁽⁷⁹⁾ lub
 - (iii) mieszka poniżej 5 000 osób;
- 4) kryterium 4: regiony statystyczne na poziomie 3 lub części regionów statystycznych na poziomie 3 stanowiące obszary przyległe, które sąsiadują z obszarem „a” lub mają wspólną granicę lądową z krajem nienależącym do EOG lub Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA);
- 5) kryterium 5: obszary przyległe, zamieszkałe przez przynajmniej 50 000 osób ⁽⁸⁰⁾, w których zachodzą poważne zmiany strukturalne lub które przeżywają poważne względne trudności, pod warunkiem że obszary te nie są położone w regionach statystycznych na poziomie 3 lub obszarach przyległych spełniających warunki umożliwiające oznaczenie ich jako wstępnie określone obszary lub zgodnie z kryteriami 1–4 ⁽⁸¹⁾.

176. Na potrzeby stosowania kryteriów, o których mowa w pkt 175, pojęcie obszarów przyległych odnosi się do całych obszarów lokalnych jednostek administracyjnych (LAU) ⁽⁸²⁾ lub do grupy LAU ⁽⁸³⁾. Grupę LAU uznaje się za obszar przyległy, jeśli każdy obszar w grupie ma wspólną granicę administracyjną z innym obszarem w grupie ⁽⁸⁴⁾.

177. To, czy każde państwo EOG-EFTA przestrzega dopuszczalnych wartości odsetka ludności, ocenia się na podstawie najnowszych danych o całkowitej liczbie mieszkańców na danych obszarach, jakie zostały opublikowane przez krajowe urzędy statystyczne.

7.4. Maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej

178. Zdaniem ESA maksymalne poziomy intensywności pomocy obowiązujące w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej muszą uwzględniać charakter i zakres różnic w poziomie rozwoju różnych obszarów w EOG. Poziomy intensywności pomocy powinny być zatem wyższe na obszarach „a” niż na obszarach „c”.

7.4.1. Maksymalne poziomy intensywności pomocy na obszarach „a”

179. Intensywność pomocy w przypadku dużych przedsiębiorstw na obszarach „a” nie może przekraczać:

- 1) 50 % w regionach statystycznych na poziomie 2, w których PKB na mieszkańca wynosi 55 % średniej dla EOG lub mniej;

⁽⁷⁸⁾ W celu obliczenia, czy PKB na mieszkańca na takich wyspach lub obszarach przyległych jest równe średniej dla EOG lub od niej niższe, państwa EOG-EFTA mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁽⁷⁹⁾ W celu obliczenia, czy stopa bezrobocia na takich wyspach lub obszarach przyległych wynosi 115 % średniej krajowej lub więcej, państwa EOG-EFTA mogą korzystać z danych krajowych urzędów statystycznych lub innych uznanych źródeł.

⁽⁸⁰⁾ Próg liczby mieszkańców obniża się do 25 000 mieszkańców dla państw EOG-EFTA, w których odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” wynosi poniżej 1 mln mieszkańców, lub do 10 000 mieszkańców dla państw EOG-EFTA, w których całkowita liczba mieszkańców wynosi poniżej 1 mln, lub do 5 000 mieszkańców dla wysp lub obszarów przyległych charakteryzujących się podobnym odizolowaniem geograficznym.

⁽⁸¹⁾ Do celów stosowania kryterium 5 państwa EOG-EFTA muszą wykazać, że na obszarze zachodzą poważne zmiany strukturalne lub że obszar przeżywa poważne względne trudności, porównując sytuację na przedmiotowych obszarach z sytuacją na innych obszarach tego samego państwa EOG-EFTA lub w innym państwie EOG-EFTA w oparciu o wskaźniki społeczno-ekonomiczne dotyczące statystyk strukturalnych dotyczących przedsiębiorstw, rynków pracy, rachunków gospodarstw domowych, edukacji, lub w oparciu o inne podobne wskaźniki. W tym celu państwa EOG-EFTA mogą wykorzystać dane przekazane przez krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło. [...].

⁽⁸²⁾ Lokalne jednostki administracyjne (LAU) określono w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) zmienionego rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/1755. Jak wskazano w przypisie 30, rozporządzenie to nie zostało włączone do Porozumienia EOG. Jednak w celu ustalenia wspólnych definicji w kontekście stale rosnącego zapotrzebowania na dane statystyczne na poziomie regionalnym Eurostat – urząd statystyczny Unii Europejskiej – oraz urzędy krajowe państw kandydujących i EFTA zgodziły się na ustanowienie regionów statystycznych podobnych do klasyfikacji NUTS.

⁽⁸³⁾ Państwo EOG-EFTA może jednak oznaczyć części LAU, jeżeli liczba ludności danego LAU przekracza minimum wymagane dla obszarów przyległych zgodnie z kryterium 1 lub 5 (uwzględniając obniżone progi liczby mieszkańców dla tych kryteriów), a liczba ludności części tego LAU stanowi co najmniej 50 % minimum wymaganego zgodnie z odpowiednim kryterium.

⁽⁸⁴⁾ W przypadku wysp granice administracyjne obejmują granice morskie z innymi jednostkami administracyjnymi danego państwa EOG-EFTA.

- 2) 40 % w regionach statystycznych na poziomie 2, w których PKB na mieszkańca wynosi więcej niż 55 %, ale nie więcej niż 65 % średniej dla EOG;
- 3) 30 % w regionach statystycznych na poziomie 2, w których PKB na mieszkańca wynosi powyżej 65 % średniej dla EOG.

180. [...].

181. Poziomy intensywności pomocy określone w pkt 179 można również zwiększyć na obszarach, o których mowa w sekcjach 7.4.4 i 7.4.5 w stopniu, w jakim intensywność pomocy dla dużych przedsiębiorstw na danym obszarze nie przekracza 70 %.

7.4.2. *Maksymalne poziomy intensywności pomocy na obszarach „c”*

182. Intensywność pomocy dla dużych przedsiębiorstw nie może przekraczać:

- 1) 20 % ekwiwalentu dotacji brutto na obszarach słabo zaludnionych oraz na obszarach (regionach statystycznych na poziomie 3 lub w częściach takich regionów), które mają wspólną granicę lądową z krajem nienależącym do EOG lub EFTA;
- 2) 15 % na byłych obszarach „a”;
- 3) 10 % na nieokreślonych z góry obszarach „c”, w których PKB na mieszkańca wynosi powyżej 100 % średniej dla EOG oraz stopa bezrobocia jest niższa niż 100 % średniej dla EOG.
- 4) 15 % na pozostałych nieokreślonych z góry obszarach „c”.

183. Na byłych obszarach „a” określone w pkt 182 ppkt 2 poziomy intensywności pomocy wynoszące 15 % można zwiększyć o maksymalnie 5 punktów procentowych do dnia 31 grudnia 2024 r.

184. Jeżeli obszar „c” sąsiaduje z obszarem „a”, poziomy intensywności pomocy w regionach statystycznych na poziomie 3 lub częściach regionów statystycznych na poziomie 3 należących do tego obszaru „c”, które przylegają do obszaru „a”, określone w pkt 182, można w razie konieczności zwiększyć, tak aby różnica między poziomami intensywności na obu obszarach nie przekraczała 15 punktów procentowych.

185. Poziomy intensywności pomocy określone w pkt 182 można również zwiększyć na obszarach, o których mowa w sekcji 7.4.5.

7.4.3. *Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla MŚP.*

186. Poziomy intensywności pomocy określone w podsekcjach 7.4.1 i 7.4.2 można zwiększyć o maksymalnie 20 punktów procentowych w przypadku małych przedsiębiorstw lub o maksymalnie 10 punktów procentowych w przypadku średnich przedsiębiorstw ⁽⁸⁵⁾.

7.4.4. *Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla terytoriów wybranych do objęcia wsparciem z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji ⁽⁸⁶⁾*

187. [...] ⁽⁸⁷⁾.

7.4.5. *Zwiększone poziomy intensywności pomocy dla regionów, w których ubywa ludności*

188. W przypadku regionów statystycznych na poziomie 3, w których w latach 2009–2018 ubyło ponad 10 % ludności, maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w sekcji 7.4.1 można zwiększyć o 10 punktów procentowych, a maksymalne poziomy intensywności pomocy określone w sekcji 7.4.2 – o 5 punktów procentowych ⁽⁸⁸⁾.

7.5. **Zgłoszenie i ocena map pomocy regionalnej**

189. Po przyjęciu niniejszych wytycznych każde państwo EOG-EFTA powinno zgłosić do ESA pojedynczą mapę pomocy regionalnej, obowiązującą w dniach od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2027 r. Każde powiadomienie powinno zawierać informacje określone w załączniku V.

⁽⁸⁵⁾ Zwiększonych poziomów intensywności pomocy dla MŚP nie stosuje się do pomocy przyznawanej na duże projekty inwestycyjne.

⁽⁸⁶⁾ [...].

⁽⁸⁷⁾ [...].

⁽⁸⁸⁾ Zob. załącznik IV.

190. ESA zbada zgłoszoną mapę pomocy regionalnej każdego państwa EOG-EFTA i, jeżeli mapa spełnia warunki określone w niniejszych wytycznych, przyjmie decyzję o jej przyjęciu. Wszystkie mapy pomocy regionalnej zostaną opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz Suplemencie EOG do niego i stanowią integralną część niniejszych wytycznych.

7.6. Zmiany

7.6.1. Rezerwa odsetka ludności

191. Państwo EOG-EFTA może z własnej inicjatywy podjąć decyzję o utworzeniu swojej rezerwy odsetka ludności, stanowiącej różnicę między maksymalnym odsetkiem ludności dla tego państwa EOG-EFTA, przydzielonym przez ESA ⁽⁸⁹⁾, a odsetkiem stosowanym do obszarów „a” i „c” oznaczonych w jego mapie pomocy regionalnej.

192. Jeśli państwo EOG-EFTA zdecyduje się utworzyć taką rezerwę, w każdej chwili może ją wykorzystać, aby dodać do swojej mapy nowe obszary „c”, aż do osiągnięcia maksymalnego odsetka ludności dla tego państwa członkowskiego. W tym celu państwo EOG-EFTA może wykorzystać najnowsze dane społeczno-ekonomiczne dostarczone przez Eurostat lub przez krajowy urząd statystyczny lub inne uznane źródło. Liczbę ludności zamieszkującej obszary „c” należy obliczać na podstawie danych o ludności użytych do opracowania pierwotnej mapy.

193. Państwo EOG-EFTA musi zgłosić ESA każdy zamiar wykorzystania swojej rezerwy odsetka ludności do dodania nowych obszarów „c” przed dokonaniem takich zmian.

7.6.2. Przegląd śródkresowy

194. Przegląd śródkresowy map pomocy regionalnej uwzględniający zaktualizowane dane statystyczne zostanie przeprowadzony w 2023 r. Do czerwca 2023 r. ESA prześle szczegóły dotyczące przeprowadzania tego przeglądu śródkresowego.

8. ZMIANA WYTYCZNYCH W SPRAWIE POMOCY REGIONALNEJ NA LATA 2014–2020

195. W swoim zgłoszeniu na podstawie pkt 189 państwo EOG-EFTA może również uwzględnić zmianę swojej mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2021, ⁽⁹⁰⁾ aby zastąpić w mapie obszary kwalifikujące się do pomocy na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 obszarami kwalifikującymi się do pomocy, które zostaną zatwierdzone przez ESA na podstawie pkt 190 niniejszych wytycznych. Zmieniona mapa pomocy regionalnej będzie obowiązywać od dnia przyjęcia decyzji ESA w sprawie zgłoszonej zmiany mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2021 do dnia 31 grudnia 2021 r. W decyzji tej określone zostaną również maksymalne poziomy intensywności pomocy mające zastosowanie na obszarach kwalifikujących się do objęcia pomocą na podstawie zmienionej mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2021, odpowiadające maksymalnej intensywności pomocy określonej w wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020. Zmieniona mapa będzie stanowiła integralną część wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 zgodnie z pkt 157 tych wytycznych.

196. W wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020 wprowadza się następujące zmiany:

1) pkt 20 lit. q) otrzymuje brzmienie:

„»mapa pomocy regionalnej« oznacza listę obszarów określonych przez państwo EOG-EFTA zgodnie z warunkami przedstawionymi w niniejszych wytycznych lub w wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa mających zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r. i zatwierdzonych przez ESA;”;

2) po pkt 161 dodaje się pkt 161a w brzmieniu:

„5.6.3. **Zmiana wynikająca z wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa mających zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r.**

161a. Państwo EOG-EFTA może złożyć wniosek o zmianę swojej mapy pomocy regionalnej zgodnie z sekcją 7.6 wytycznych w sprawie regionalnej pomocy państwa mających zastosowanie od dnia 1 stycznia 2022 r.”.

⁽⁸⁹⁾ Zob. załącznik I.

⁽⁹⁰⁾ Mapa pomocy regionalnej zatwierdzona przez ESA na podstawie wytycznych w sprawie pomocy regionalnej na lata 2014–2020, mająca zastosowanie w okresie od 1 lipca 2014 r. do 31 grudnia 2021 r.

9. ZASTOSOWANIE ZASAD DOTYCZĄCYCH POMOCY REGIONALNEJ

197. ESA będzie stosował zasady określone w niniejszych wytycznych do oceny zgodności z rynkiem wewnętrznym wszelkiej pomocy regionalnej podlegającej zgłoszeniu, która została lub ma zostać przyznana po dniu 31 grudnia 2021 r.

198. Zgłoszeń programów pomocy regionalnej lub środków pomocy, które mają być przyznane po dniu 31 grudnia 2021 r., nie można uznać za kompletne do czasu przyjęcia przez ESA decyzji zatwierdzającej mapę pomocy regionalnej dla danego państwa EOG-EFTA zgodnie z ustaleniami przedstawionymi w podsekcji 7.5.

199. Wdrożenie niniejszych wytycznych doprowadzi do pewnych zmian w zasadach dotyczących pomocy regionalnej. W związku z tym konieczne jest przeprowadzenie przeglądu i sprawdzenie, czy wszystkie istniejące ⁽⁹¹⁾ programy pomocy regionalnej, w tym także programy pomocy inwestycyjnej i programy pomocy operacyjnej, których okres realizacji wykracza poza 2021 r., są nadal zasadne i skuteczne.

200. Z wyżej wymienionych powodów ESA, zgodnie z art. 1 ust. 1 części I Protokołu 3, proponuje państwom EOG-EFTA następujące stosowne środki:

- 1) państwa EOG-EFTA muszą ograniczyć stosowanie wszystkich istniejących programów pomocy regionalnej do pomocy, która ma zostać przyznana najpóźniej do dnia 31 grudnia 2021 r.;
- 2) państwa EOG-EFTA muszą zmienić wszelkie inne obowiązujące programy pomocy horyzontalnej przewidujące specjalne traktowanie pomocy na projekty na obszarach objętych pomocą, aby zapewnić zgodność pomocy, która ma być przyznana po dniu 31 grudnia 2021 r., z mapą pomocy regionalnej obowiązującą w dniu przyznania pomocy;
- 3) państwa EOG-EFTA powinny potwierdzić akceptację środków zaproponowanych w pkt 1) i 2) do dnia 31 grudnia 2021 r.

10. SPRAWOZDAWCZOŚĆ I MONITOROWANIE

201. Zgodnie z protokołem 3 i decyzją Urzędu Nadzoru EFTA nr 195/04/COL ⁽⁹²⁾ ⁽⁹³⁾ państwa EOG-EFTA muszą przedkładać ESA sprawozdania roczne.

202. Państwa EOG-EFTA prowadzą szczegółową dokumentację dotyczącą wszystkich środków pomocy. Dokumentacja ta powinna zawierać wszelkie informacje niezbędne do stwierdzenia, czy spełniono warunki dotyczące kosztów kwalifikowalnych i maksymalnych poziomów intensywności pomocy. Państwa EOG-EFTA muszą przechowywać tę dokumentację przez 10 lat od daty przyznania pomocy i na żądanie przekazać ją ESA.

11. PRZEGLĄD

203. ESA może w każdej chwili podjąć decyzję o zmianie niniejszych wytycznych, jeśli okaże się to konieczne z przyczyn związanych z polityką konkurencji, w celu uwzględnienia polityki UE w innych dziedzinach oraz zobowiązań międzynarodowych UE bądź też z innych uzasadnionych powodów.

⁽⁹¹⁾ Środki pomocy wprowadzone na podstawie ogólnego rozporządzenia w sprawie wyłączeń grupowych nie kwalifikują się jako istniejące programy pomocy. Programy pomocy wprowadzone z naruszeniem postanowień art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 nie kwalifikują się jako istniejące programy pomocy, z wyjątkiem sytuacji, w której są uważane za istniejącą pomoc na podstawie art. 15 ust. 3 części II tego protokołu.

⁽⁹²⁾ Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 195/04/COL z dnia 14 lipca 2004 r. w sprawie przepisów wykonawczych, o których mowa w art. 27 części II protokołu 3. Wersja skonsolidowana decyzji jest dostępna pod adresem: <https://www.eftasurv.int/cms/sites/default/files/documents/2017-Consolidated-version-of-Dec-195-054-COL-002-.pdf>.

⁽⁹³⁾ [...].

ZAŁĄCZNIK I

Zasięg pomocy regionalnej w latach 2022–2027 w podziale na państwa EOG-EFTA

Norwegia	Region statystyczny	PKB na mieszkańca	Udział w liczbie ludności danego państwa
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	NO021, NO022 Innlandet	—	7,30 %
	NO061, NO062 Trøndelag	—	8,66 %
	NO071 Nordland	—	4,60 %
	NO072, NO073 Troms og Finnmark	—	4,58 %
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	6,87 %
Całkowity odsetek ludności w latach 2022–2027	—	—	32,02 %
Islandia			
Islandia	Region statystyczny	PKB na mieszkańca	Udział w liczbie ludności danego państwa
Wstępnie określone obszary „c” (obszary słabo zaludnione)	IS00 Islandia	—	100 %
Całkowity odsetek ludności w latach 2022–2027	—	—	100 %
Liechtenstein			
Liechtenstein	Region statystyczny	PKB na mieszkańca	Udział w liczbie ludności danego państwa
Nieokreślone z góry obszary „c”	—	—	7,50 %
Całkowity odsetek ludności w latach 2022–2027	—	—	7,50 %

ZAŁĄCZNIK II

[...]

[...].

—

ZAŁĄCZNIK III

Metoda przydzielania wśród państw EOG-EFTA odsetka ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c”

ESA obliczy odsetek ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” dla każdego państwa EOG-EFTA, stosując następującą metodę:

- 1) ESA określi wszelkie regiony statystyczne na poziomie 3 w państwach EOG-EFTA, które nie są położone na żadnym z następujących obszarów:
 - kwalifikujących się obszarach „a” określonych w załączniku I,
 - byłych obszarach „a” określonych w załączniku I,
 - obszarach słabo zaludnionych określonych w załączniku I;
- 2) spośród regionów statystycznych na poziomie 3 określonych w etapie 1 ESA określa te, w których:
 - PKB na jednego mieszkańca ⁽¹⁾ jest równe krajowemu progowi PKB ⁽²⁾ stosowanemu do określenia różnic lub od niego niższe, lub
 - stopa bezrobocia ⁽³⁾ jest równa progowi krajowego bezrobocia ⁽⁴⁾ stosowanemu do określenia różnic lub od niego wyższa bądź wynosi co najmniej 150 % średniej krajowej, lub
 - PKB na mieszkańca wynosi 90 % średniej dla EOG lub mniej, lub
 - stopa bezrobocia wynosi co najmniej 125 % średniej dla EOG;
- 3) przyznany państwu EOG-EFTA i przydział odsetka ludności na nieokreślonych z góry obszarach „c” (A_i) oblicza się za pomocą następującego wzoru (wyrażony jako odsetek liczby ludności EOG):

$$A_i = p_i/P \times 100$$

gdzie:

p_i oznacza liczbę ludności ⁽⁵⁾ regionów statystycznych na poziomie 3 w państwie EOG-EFTA i określonych na etapie 2.

P oznacza liczbę ludności regionów statystycznych na poziomie 3 oraz regionów NUTS 3 określonych na etapie 2 odpowiednio w niniejszych wytycznych oraz wytycznych Komisji.

⁽¹⁾ Wszystkie dane dotyczące PKB na jednego mieszkańca, o których mowa w tym załączniku, opierają się na średniej z ostatnich trzech lat, za które dostępne są dane Eurostatu, tj. z lat 2016–2018.

⁽²⁾ Krajowy próg PKB na mieszkańca stosowany do określenia różnicy dla państwa EOG-EFTA i (TG_i) oblicza się zgodnie z następującym wzorem (wyrażony jako odsetek krajowego PKB na mieszkańca):

$$(TG)_i = 85 \times ((1 + 100/g)/2)$$

gdzie: g , oznacza PKB na mieszkańca państwa EOG-EFTA i , wyrażony jako odsetek średniej dla EOG.

⁽³⁾ Wszystkie dane dotyczące stopy bezrobocia, o których mowa w tym załączniku, opierają się na średniej z ostatnich trzech lat, za które dostępne są dane Eurostatu, tj. z lat 2017–2019. Dane te nie zawierają jednak informacji na poziomie 3, w związku z czym wykorzystuje się dane dotyczące bezrobocia dla regionu na poziomie 2, w którym mieszczą się dane regiony na poziomie 3.

⁽⁴⁾ Krajowy próg stopy bezrobocia stosowany do określenia różnicy dla państwa EOG-EFTA i (TU_i) oblicza się zgodnie z następującym wzorem (wyrażony jako odsetek krajowej stopy bezrobocia):

$$(TU)_i = 115 \times ((1 + 100/u_i)/2)$$

gdzie: u_i , oznacza krajową stopę bezrobocia państwa EOG-EFTA i , wyrażoną jako odsetek średniej dla EOG.

⁽⁵⁾ Dane dotyczące ludności dla regionów na poziomie 3 oblicza się na podstawie danych dotyczących ludności użytych przez Eurostat do obliczenia regionalnego PKB na jednego mieszkańca na 2018 r.

ZAŁĄCZNIK IV

Metoda określania objętych pomocą obszarów, na których ubywa ludności, o których mowa w sekcji 7.4.5

Zgodnie z pkt 188 państwa EOG-EFTA mogą określić obszary, na których ubywa ludności, w następujący sposób:

- państwa EOG-EFTA muszą określić obszary objęte pomocą na poziomie regionów statystycznych na poziomie 3 zgodnie z art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG,
- należy wykorzystać dane Eurostatu dotyczące gęstości zaludnienia za lata 2009–2018 na podstawie najnowszej dostępnej klasyfikacji regionów statystycznych;
- państwa EOG-EFTA muszą wykazać ubytek ludności powyżej 10 % w latach 2009–2018,
- w przypadku gdy klasyfikacja regionów statystycznych zmieniła się w ciągu ostatnich 10 lat, państwa EOG-EFTA muszą wykorzystać dane dotyczące gęstości zaludnienia za najdłuższy dostępny okres.

Państwa EOG-EFTA muszą uwzględnić obszary określone w ten sposób przy dokonywaniu zgłoszenia na podstawie pkt 189.

ZAŁĄCZNIK V

Informacje, które należy przekazać, przy zgłaszaniu mapy pomocy regionalnej

- 1) W stosownych przypadkach państwa EOG-EFTA muszą przekazać informacje dla wszystkich poniższych kategorii proponowanych do wyznaczenia:
 - obszary „a”,
 - były obszary „a”,
 - obszary słabo zaludnione,
 - obszary bardzo słabo zaludnione,
 - [...];
 - obszary objęte pomocą, na których ubywa ludności, o których mowa w sekcji 7.4.5,
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 1,
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 2,
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 3,
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 4,
 - nieokreślone z góry obszary „c” wyznaczone w oparciu o kryterium 5,
 - 2) W ramach wszystkich kategorii państwa EOG-EFTA muszą podać następujące informacje dla każdego zaproponowanego obszaru:
 - określenie obszaru (przy wykorzystaniu kodu regionu statystycznego na poziomie 2 lub 3, kodu LAU obszarów, które tworzą obszar przyległy, lub innego oficjalnego określenia danych jednostek administracyjnych),
 - proponowaną intensywność pomocy na tym obszarze na lata 2022–2027 lub, w przypadku byłych obszarów „a”, na lata 2022–2024 oraz 2025–2027 (wskazując, w stosownych przypadkach, wszelkie zwiększenie intensywności pomocy zgodnie z pkt 180, 181, 183 lub 184, 185 i 186),
 - całkowitą liczbę mieszkańców na danym obszarze zgodnie z pkt 177.
 - 3) Aby wyznaczyć obszary słabo zaludnione i obszary bardzo słabo zaludnione, państwa EOG-EFTA muszą przedstawić wystarczające dowody na to, że spełniono odpowiednie warunki określone w pkt 169.
 - 4) W przypadku nieokreślonych z góry obszarów wyznaczonych w oparciu o kryteria 1–5 państwa EOG-EFTA muszą przedstawić wystarczające dowody na to, że spełniono wszystkie odpowiednie warunki określone w pkt 175, 176 oraz 177.
-

ZAŁĄCZNIK VI

Definicja sektora żelaza i stali

Do celów niniejszych wytycznych „sektor żelaza i stali” oznacza produkcję co najmniej jednego z następujących produktów:

- a) surówka i stopy żelaza: surówka do produkcji stali, surówka odlewnicza i inna surówka, surówka zwierciadlista oraz stal żelazowo-manganowa wysokowęglowa, bez innych stopów żelaza;
- b) produkty surowe i półprodukty z żelaza, stali węglowej lub stali specjalnej: stal ciekła odlewana lub nieodlewana we wlewki, wraz z wlewkami do kucia, półprodukty: kęsiska kwadratowe, kęsy i kęsiska płaskie; blachówka i blachówka do wyrobu blachy białej; szerokie zwoje walcowane na gorąco, z wyjątkiem produkcji stali ciekłej do odlewów z małych i średnich odlewni;
- c) obrabiane na gorąco produkty z żelaza, stali węglowej lub stali specjalnej: szyny, podkłady, nakładki stykowe, podkładki pod szyny, dwuteowniki, kształtowniki o dużym przekroju 80 mm i więcej, kształtowniki grodzicowe, pręty i kształtowniki o przekroju mniejszym niż 80 mm i elementy płaskie mniejsze niż 150 mm, walcówka, rury o przekroju okrągłym i prostokątnym, taśmy i blachy walcowane na gorąco (wraz z taśmą rurową), blacha gruba walcowana na gorąco (powleczone lub nie), blacha cienka i gruba o grubości 3 mm i więcej, uniwersalna blacha gruba o grubości 150 mm i więcej, z wyjątkiem drutu i wyrobów z drutu, prętów ciągnionych i szlifowanych lub polerowanych oraz odlewów żeliwnych;
- d) produkty wykończone na zimno: blacha biała, blacha biała matowa, blacha czarna, blacha ocynkowana, inne blachy powlekane, blacha walcowana na zimno, blacha elektrotechniczna i taśma na blachę białą, blacha gruba walcowana na zimno, w zwojach i w pasach;
- e) rury: wszystkie rury stalowe bez szwu, rury stalowe spawane o przekroju większym niż 406,4 mm.

ZAŁĄCZNIK VII

Informacje, które należy zawrzeć w formularzu wniosku o regionalną pomoc inwestycyjną

1. Informacje dotyczące beneficjenta pomocy:
 - nazwa, adres siedziby głównej, główny sektor działalności (kod NACE),
 - oświadczenie, że przedsiębiorstwo nie znajduje się w trudnej sytuacji w rozumieniu wytycznych w sprawie pomocy na ratowanie i restrukturyzację,
 - oświadczenie dotyczące pomocy (zarówno *de minimis*, jak i pomocy państwa) już otrzymanej na inne inwestycje w ciągu ostatnich trzech lat w tym samym regionie statystycznym na poziomie 3, na którym będzie zlokalizowana nowa inwestycja, oświadczenie dotyczące pomocy regionalnej, którą już otrzymano lub która ma zostać przekazana na ten sam projekt przez inne organy przyznające pomoc,
 - oświadczenie dotyczące zamknięcia przez beneficjenta takiej samej lub podobnej działalności w EOG w ciągu dwóch lat poprzedzających datę niniejszego wniosku o pomoc,
 - oświadczenie dotyczące tego, czy w momencie składania wniosku o pomoc beneficjent ma zamiar zamknąć taką działalność w okresie dwóch lat od zakończenia subsydiowanej inwestycji.
 - w odniesieniu do pomocy przyznanej w ramach programu: oświadczenie o nieprzenoszeniu i zobowiązanie do nieprzenoszenia.
2. Informacje dotyczące inwestycji mającej otrzymać wsparcie:
 - krótki opis inwestycji,
 - krótki opis oczekiwanego pozytywnego wpływu na dany obszar (np. liczba utworzonych lub zachowanych miejsc pracy, działalność badawcza, rozwojowa i innowacyjna, utworzenie zgrupowania oraz możliwy wkład projektu w transformację ekologiczną ⁽¹⁾ i cyfrową gospodarki regionalnej),
 - obowiązująca podstawa prawna (krajowa, EOG lub obie),
 - planowane rozpoczęcie prac oraz zakończenie inwestycji,
 - lokalizacja(-e) inwestycji.
3. Informacje dotyczące finansowania inwestycji:
 - koszty inwestycji i inne powiązane koszty, ocena kosztów i korzyści na potrzeby zgłoszonego środka pomocy,
 - całkowite koszty kwalifikowalne,
 - kwota pomocy niezbędna do przeprowadzenia inwestycji,
 - intensywność pomocy.
4. Informacje dotyczące konieczności pomocy i oczekiwanego wpływu:
 - krótkie wyjaśnienie konieczności pomocy i jej wpływu na decyzję dotyczącą inwestycji i decyzję dotyczącą lokalizacji; musi ono obejmować wyjaśnienie alternatywnej decyzji dotyczącej inwestycji lub lokalizacji w przypadku nieotrzymania pomocy,
 - oświadczenie o braku nieodwołalnego porozumienia między beneficjentem pomocy a wykonawcami co do realizacji inwestycji.

⁽¹⁾ W tym – w stosownych przypadkach – informacje na temat tego, czy inwestycja jest zrównoważona środowiskowo w rozumieniu unijnego rozporządzenia 2020/852 w sprawie systematyki (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13) lub na podstawie innych porównywalnych metod.

ZAŁĄCZNIK VIII

Informacje, o których mowa w pkt 136

Informacje dotyczące poszczególnych przypadków przyznania pomocy, o których mowa w pkt 136 ppkt 2 wytycznych, muszą obejmować:

- Nazwy poszczególnych beneficjentów pomocy ⁽¹⁾
 - nazwa
 - identyfikator beneficjenta pomocy
- Rodzaj przedsiębiorstwa będącego beneficjentem pomocy w czasie składania wniosku:
 - MŚP
 - duże przedsiębiorstwo
- Region statystyczny, w którym beneficjent pomocy ma siedzibę, na poziomie II lub niższym
- Główny sektor lub główna działalność beneficjenta pomocy w odniesieniu do danej pomocy, określone za pomocą grupy NACE (trzyfobowy kod numeryczny) ⁽²⁾
- Element pomocy wyrażony w całości w walucie krajowej
- Jeżeli różni się od elementu pomocy, nominalna kwota pomocy wyrażona w całości w walucie krajowej ⁽³⁾
- Instrument pomocy ⁽⁴⁾:
 - dotacja/dotacja na spłatę odsetek/umorzenie długu
 - pożyczka/zaliczki zwrotne/dotacja podlegająca zwrotowi
 - gwarancja
 - korzyść podatkowa lub zwolnienie podatkowe
 - finansowanie ryzyka
 - inne (proszę określić)
- Data przyznania pomocy i data publikacji
- Cel pomocy
- Nazwy organu przyznającego pomoc lub organów przyznających pomoc
- W stosownych przypadkach nazwa podmiotu, któremu powierza się wdrożenie, oraz nazwy wybranych pośredników finansowych
- Numer środka pomocy ⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Z wyjątkiem tajemnic handlowych i innych informacji poufnych w należycie uzasadnionych przypadkach oraz pod warunkiem uzyskania zgody ESA (wytyczne ESA w sprawie tajemnicy służbowej w decyzjach dotyczących pomocy państwa (Dz.U. L 154 z 8.6.2006, s. 27 oraz Suplement EOG nr 29 z 8.6.2006, s. 1)).

⁽²⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1893/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie statystycznej klasyfikacji działalności gospodarczej NACE Rev. 2 i zmieniające rozporządzenie Rady (EWG) nr 3037/90 oraz niektóre rozporządzenia WE w sprawie określonych dziedzin statystycznych (Dz.U. L 393 z 30.12.2006, s. 1). Rozporządzenie zostało włączone do załącznika XXI do Porozumienia EOG decyzją Wspólnego Komitetu EOG nr 61/2007 (Dz.U. L 266 z 11.10.2007, s. 25, oraz Suplement EOG nr 48 z 11.10.2007, s. 18).

⁽³⁾ Ekwiwalent dotacji brutto lub, w stosownych przypadkach, kwota inwestycji. W przypadku pomocy operacyjnej można podać roczną kwotę pomocy na beneficjenta. W odniesieniu do programów pomocy w formie korzyści podatkowych kwotę tę można podać w przedziałach określonych w pkt 139. Kwota, która powinna zostać opublikowana, to maksymalna dozwolona korzyść podatkowa, a nie kwota odliczana każdego roku (np. w przypadku ulg podatkowych publikuje się maksymalną dopuszczalną kwotę ulgi podatkowej, a nie rzeczywistą kwotę, która może zależeć od przychodów podlegających opodatkowaniu i ulegać zmianom każdego roku).

⁽⁴⁾ Jeżeli pomoc przyznaje się za pomocą wielu instrumentów, kwotę pomocy należy określić w rozbiciu na poszczególne instrumenty.

⁽⁵⁾ Podany przez Urząd Nadzoru EFTA w ramach procedury zgłoszeniowej, o której mowa w sekcji 3.